

طرح کسب و کار تالاب زریوار - کردستان

تدوین و تنظیم:
کاوه محمدپور

پیشگفتار

در میان اکوسیستم‌ها، تالاب‌ها و دریاچه‌ها باعث شکل‌گیری و جریان مستمر تولیدات و خدماتی می‌شوند که بصورت مستقیم و غیرمستقیم در حیات اقتصادی- اجتماعی انسان موثرند؛ از اینرو پراکنش فضایی مکانی تمدن‌های بشری در جوار تالاب‌ها و دریاچه‌ها و وابستگی معیشت و جایگاه زندگی آنها در حوزه معیشت و اقتصاد جوامع درگیر، تعامل بین محیط و اکوسیستم به ویژه اکوسیستم- های تالابی با انسان را نشان می‌دهد.

تالاب زریوار از جمله اکوسیستم‌های با ارزش بین‌المللی است که واجد ارزش‌های بی‌شماری به ویژه در بخش اقتصادی اجتماعی می‌باشد. این تالاب از یک طرف ارتباط اجتماعی دیرینه‌ای با مردم منطقه داشته و از طرف دیگر این منطقه هویت خود را بر گرفته از تالاب و فضای جغرافیای فرهنگی و مکانی تالاب می‌داند. در کنار تمامی این موارد، رونق اقتصادی منطقه مستقیم و غیر مستقیم وابسته به تالاب می‌باشد که با درک اهمیت این اکوسیستم برای ذینفعان، تدوین برنامه کسب و کار تالاب زریوار در راستای اقتصاد سبز، حفاظت، مدیریت و بهره‌برداری خردمندانه از تالاب را با ریز برنامه ای مدون ذیل برنامه مدیریت جامع را ضروری می‌نماید. معیشت از قابلیت‌ها، دارایی‌ها (منابع، و حق دسترسی به منابع)، و فعالیت‌ها (شغل‌ها) ی لازم برای گذرانیدن معاش تشکیل شده است و معیشت هنگامی پایدار است که بتواند با فشار و شوک‌ها سازگار شود و بهبود یابد، قابلیت‌ها و دارایی‌های خود را تقویت یا حفظ کند و فرصت‌های معیشت پایدار را برای نسل آینده نیز فراهم آورد و دیگر اینکه منافع خالصی را برای معیشت دیگران در سطوح محلی یا ملی و در دوره های کوتاه، میان و بلند مدت ایجاد کند. بنابراین این راهبرد مبنای کار دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی متعددی از جمله برنامه توسعه بین المللی (UNDP) در توسعه الگوهای معیشت پایدار خاص همراه با عناصر معیشتی آن برای تسهیل و کمک به توسعه حوضه‌ی جغرافیای مکانی و نهایتاً کاربرد عملی آن در فضای مکانی بوده است.

برنامه کسب و کار پیش رو، برنامه‌ای جامع و همه سونگر از سوی سازمان حفاظت محیط زیست و طرح حفاظت از تالاب‌های ایران در جهت ساماندهی و تدوین شیوه برنامه کسب و کار سایت‌های تالابی از جمله پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در راستای اهداف اقتصاد سبز و توسعه پایدار است که اقدامات پیش‌بینی شده در آن با دیدگاه و رویکرد ذی‌نفعان تالاب به منظور مدیریت، حفاظت و بهره‌برداری خردمندانه از کسب و کار سایت و درآمدهای ناشی از ظرفیت‌های موجود و یا بهبود ظرفیت‌های بالقوه تالاب زریوار در راستای حفاظت و ساماندهی خردمندانه کسب و کار موجود در محدوده پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار و فضای جغرافیای فرهنگی و مکانی حوضه‌ای تدوین شده است. برنامه ای که مبنای آن توجه ویژه به نیاز جوامع انسانی وابسته به تالاب، اکوتوریسم و ... در کنار حفاظت و بازگشت درآمدهای حاصله برای حفظ و بقای تالاب در چشم انداز بلند مدت را در پی خواهد داشت.

در اینجا لازم است از پشتیبانی کامل سازمان حفاظت محیط زیست، طرح حفاظت از تالاب‌های ایران و مشارکت فعال کارشناسان سازمان متبوع و طرح، حضور مسئولانه کارشناسان اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان به ویژه دبیر و کارشناسان دبیرخانه مدیریت اکوسیستمی تالاب‌های استان کردستان جهت ارائه طرح که با حضور و صرف وقت و ارائه نظرات ارزشمند خود در تدوین این برنامه مشارکت داشتند تقدیر و تشکر نمایم. همچنین جا دارد از حضور پر نشاط اعضای سازمان‌های تشکلی غیر دولتی و ذینفعان کلیدی دولتی سپاسگزاری گردد.

عبدالوحید ریاضی فر

مدیر کل اداره حفاظت محیط زیست استان کردستان

خلاصه اجرایی

طرح کسب و کار حاضر برای پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در طول سال های ۱۳۹۶-۱۴۰۰ برنامه ریزی شده است. تکمیل این روند با هدف بهبود وضعیت تنوع زیستی، ایجاد ارتباط و حمایت از مردم محلی، ارتقای امکانات بازدید کنندگان منطقه و کارکنان، بازگشت منابع مالی جهت حفاظت منطقه و ... انجام می شود که به طور خاص در این روند ما به دنبال تنوع بخشی مالی و افزایش این منابع هستیم.

دریاچه زریوار به استناد «بند الف ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳ و طی مصوبه شماره ۳۰۴ مورخ ۵/۷/۱۳۸۸ کمیسیون امور زیربنایی صنعت، معدن و تجارت» با هدف حفاظت از این زیستگاه تالابی بین المللی به عنوان «پناهگاه حیات وحش زریوار» معرفی گردید. دریاچه زریوار با توجه به کارکردهای اکولوژیکی آن به عنوان تنظیم کننده رژیم آبی به عنوان زیستگاهی برای حمایت از گیاهان و جانوران و به ویژه پرندگان آبی قلمداد می شود. زیستگاه مورد نظر از سمت غرب و شرق و شمال با ارتفاعات پوشیده از جنگل احاطه شده است و یکی از توقفگاه های مهم پرندگان مهاجر آبی در فصل زمستان و برخی پرندگان مهاجر عبوری در دیگر فصل هاست به طوری که سالانه پذیرای حدود شش هزار قطعه پرند مهاجر آبی است. به علت اهمیت این تالاب در زمستان گذرانی پرندگان مهاجر، ارزش زیستگاهی آن در زمستان قابل ملاحظه است. از ۷۴ گونه پرند شناسایی شده در تالاب، ۵۱ گونه یا ۶۷ درصد به آب وابستگی زیستی دارند. از این تعداد نیز ۷۸/۴ درصد مهاجر زمستانه هستند که از اواخر پاییز تا اواخر زمستان در منطقه حضور دارند. ۵۶/۹ درصد از جمعیت پرندگان یاد شده آشیانه خود را بر روی زمین و در اطراف تالاب مستقر می کنند و ۲۲ گونه (معادل ۴۳/۱ درصد پرندگان آبی) از گیاهان آبی رویش یافته در حاشیه و کرانه های تالاب برای آشیان گزینی بهره می گیرند و ۶ گونه نیز درختان را برای آشیان گزینی ترجیح می دهند. ماهی خواری در ۱۶ گونه (۳۱/۴ درصد پرندگان آبی)، تغذیه از بنتوزهای تالاب در ۲۸ گونه (۵۴/۹ درصد گونه های آبی)، گیاه خواری در ۲۵ گونه (۴۹ درصد گونه های آبی) و استفاده از حشرات آبی نیز در ۹ گونه مشاهده می شود. ۶ گونه از پرندگان آبی (معادل ۱۱/۸ درصد گونه های آبی) نیز همه چیز خوارند و وابستگی محدودی به منابع غذایی خاص نشان می دهند. شگ از جمله پستانداران منطقه بوده که در محیط های آبی نی زارها و حاشیه تالاب زندگی کرده و از جانوران آبی نظیر ماهی، قورباغه، پرندگان آبی و غیره تغذیه می کند. ول آبی نیز دیگر پستاندار وابسته به تالاب بوده که از برگ، گل و پیاز گیاهان و ریشه درختان تغذیه می نماید که تنوع زیستی و ارزش منطقه را مورد حفاظت قرار می دهد. در سال ۱۳۹۲ برنامه مدیریت جامعی برای منطقه تهیه شد که اخیرا با حمایت افراد محلی در حال اجرا است و طرح کسب و کار حاضر با هدف بهبود عملکرد منطقه برای اجرای اهداف برنامه مدیریت طراحی شده است.

✓ ابزار پایش اثربخشی مدیریت در سال ۱۳۹۶ مورد استفاده قرار گرفت و امتیاز کلی آن ۴۴ درصد محاسبه شد و ۱۲ درصد امتیاز پایداری مالی بدست آورد که این نشان دهنده وجود فرصت های زیادی برای بهبود عملکرد مناطق حفاظت شده از طریق اجرای این طرح کسب و کار است.

✓ چالش های اصلی پیش روی عملکرد پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار (نکات کلیدی استخراج شده از آنالیز جدول SWOT و برگه های امتیازدهی مالی در این بخش اشاره می شود):

الف) مسائل مالی: کمبود بودجه کافی برای مدیریت منطقه، تکیه بر منابع محدود مالی و درآمدی و بودجه هایی که به صورت نامنظم پرداخت می شود. خلا مالی حاضر ۱۱/۶ درصد از ۱۴،۱۰۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال که حداقل منابع

مورد نیاز مدیریت منطقه حفاظت شده می باشد و ۱۰/۴ درصد از ۱۵،۷۴۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال که میزان ایده آل و مطلوب بودجه مورد نیاز مدیریت منطقه حفاظت شده می باشد تخمین زده شده است.

(ب) مسائل عملیاتی: کمبود وسایل نقلیه (موتورسیکلت و قایق) و سوخت در منطقه، آموزش های ناکافی کارکنان برای ارتباط با مردم محلی و مشارکت با آن ها، عدم وجود پرسنلی با مسئولیت گسترش و بهبود ارتباط با مردم محلی، کمبود اعتماد مردم محلی به سازمان محیط زیست

(ج) مسائل بازاریابی: کمبود پارکینگ برای خودروهای بازدیدکنندگان، کمبود مراکز بازدیدکنندگان، عدم وجود برنامه هایی برای جذب توریست و بازدیدکننده، منفعت نبردن مردم محلی از فراهم آوردن خدمات برای بازدیدکنندگان منطقه

✓ اهداف مالی برای سال ۱۳۹۶-۱۴۰۰: با ارائه این طرح کسب و کار و دریافت بودجه از سازمان محیط زیست، ما قصد افزایش بودجه های سالانه عملیاتی از سازمان محیط زیست به میزان ۱،۲۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال تا سال ۱۴۰۰ را به منظور پاسخگویی به نیازهای اولیه مناطق حفاظت شده داریم. همچنین یکی دیگر از اهداف ما متنوع کردن منابع مالی جدید برای بهبود شرایط مناطق حفاظت شده و پایداری این منابع مالی است که این به وسیله روش های زیر امکان پذیر است:

(الف) کسب درآمد از طریق ورودیه پارکینگ که دارای سرویس بهداشتی و تسهیلات بوفه ای می باشد

(ب) کسب درآمد از طریق اعطای حق امتیاز به بخش خصوصی برای سرمایه گذاری کردن در تاسیس کافی شاپ و رستوران در پارکینگ، فروشگاه صنایع دستی، موزه حیات وحش و تجهیز و احداث اقامتگاه های دوستدار محیط زیست در تالاب زریوار

(ج) اعطای مجوز به شکارچیان و ماهیگیران و اعمال مالیات سبز برای تعاونی های صیادان و اسکله های قایق رانی که از منطقه حفاظت شده استفاده می کنند.

این پارکینگ ها و حق امتیازها درآمدی معادل حداقل ۱۴،۷۴۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (سالانه) تا سال ۱۴۰۰ ایجاد می کند. که به منظور ایجاد این درآمد مازاد می بایست سازمان حفاظت محیط زیست بودجه های تخصیصی خود را افزایش دهد.

- اهداف کلیدی عملیاتی برای سال ۱۳۹۷-۱۴۰۰: هدف اصلی استفاده از بودجه های عملیاتی درخواست شده از سازمان حفاظت محیط زیست طراحی جدید مخارج موجود می باشد. در حال حاضر ما به ۸ پست جدید شغلی جهت همکاری نیازمندیم: الف. یک مدیر و ۵ کارشناس فنی در توسعه کسب و کار ب. دو کارشناس مالی و حسابداری. همچنین به آموزش هایی برای کارکنان جهت ارتقاء سطح آگاهی از کارکردهای منطقه و مشارکت بیشتر با مردم محلی و بازدیدکنندگان / مشتریان نیاز خواهیم داشت و تا سال ۱۴۰۰ به ۲ عدد پایگاه حفاظتی، ۱ عدد موتور سیکلت، ۱ عدد قایق (قدیمی) با موتور شکسته و ۱ عدد سالم قدیمی، ۳ عدد دوربین دوچشمی (قدیمی)، ۱ عدد تلسکوپ، ۳ عدد دستگاه جی پی اس، ۱ دستگاه تراکتور برای اتفاای حریق، ۱ دستگاه خودرو مختص تالاب، ۱ واحد مرکز بازدید کننده، ۱ واحد آزمایشگاه کوچک (بدون تجهیزات) در طبقه فوقانی آشیانه تراکتور، ۱ عدد تابو اطلاع رسانی سه محوره و امکانات داخلی شامل: دفتر مرکزی یا همان دبیر خانه مدیریت تالاب در استان.

- اهداف بازاریابی برای سال ۱۳۹۶-۱۴۰۰: انعقاد تفاهم نامه مشترک با صدا و سیمای مرکز استان در ارتباط با جشنواره در سال ۹۶، تهیه یک مستند از طبیعت حوضه تالاب و انتشار آن در سال ۹۷، تربیت و آموزش نیروهای تشکل و

سمن‌های زیست محیطی شهرستان مریوان برای آمادگی افکار عمومی در اجرای برنامه کسب و کار تالاب با توجه به قدرت نفوذ آنها در ۳ ماهه ابتدای سال ۹۷ در جهت اطلاع رسانی و معرفی ظرفیت تالاب زریوار؛ برگزاری جشنواره فیلم و عکس تالاب و شهر تالابی در شهر مریوان در اردیبهشت ماه سال ۹۸، برگزاری یک سمینار کسب و کار سایت‌های تالابی در شهر مریوان در ابتدای سال ۹۸، تهیه یک تیزر تبلیغاتی از تالاب در ابتدای سال ۹۷، راه اندازی سیستم فضای مجازی (تلگرام، وب سایت و ...) برای تبلیغ تالاب زریوار، تهیه ۱۲ خبر تصویری (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۱۳۹۷-۱۴۰۰، تهیه ۱۲ خبر رادیویی (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۱۳۹۷-۱۴۰۰؛ احداث و تجهیز پارکینگ دارای، سرویس بهداشتی و امکانات پذیرایی در سال ۹۷، ایجاد ۵ کیلومتر مسیر پیاده روی در حاشیه پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در سال ۹۷، احداث یک واحد پرند نگر در منطقه شروان تالاب زریوار در سال ۹۷، تجهیز و ساماندهی مهانسراهای ادارت و هتل ها در سال ۹۷ با توجه به استانداردهای محیط زیست، احداث یک واحد پرند نگر ثانویه در تالاب زریوار در سال ۹۹، ایجاد یک موزه حیات وحش طبیعی در محدوده گردشگری تالاب در سال ۹۹ برای ارتقاء تسهیلات اکوتوریسم تالاب و بهبود رضایت بازدیدکنندگان با ارزیابی سالانه از اصلاح و ویرایش گام به گام طرح کسب و کار تالاب زریوار توسط کارگروه علمی - فنی پشتیبان، پخش و بررسی پرسشنامه یکبار در آخر سال مورد نظر، برنامه ریزی مدیران و کارگروه در چارت تعریف شده کسب و کار تالاب زریوار برای چالشها و فرصت های پیش رو. همچنین ما قصد داریم نظر ۸۰ درصد از بازدیدکنندگان را به میزان ۷۰٪ رضایت یا رضایت کامل ارتقا دهیم.

✓ این طرح کسب و کار تحت مدیریت تیم کسب و کار در منطقه حفاظت شده اجرا خواهد شد و به وسیله تیم تعریف شده برای طرح کسب و کار تالاب زریوار تهیه و پایش سالانه و توسط سرپرست منطقه حفاظت شده و اداره استانی سازمان حفاظت محیط زیست نظارت می شود. اهداف سالانه و اقدامات مورد نیاز به صورت جزئی و مشخص در برنامه اجرایی سالانه مشخص می شود و پیشرفت آن هر سه ماه یک بار مورد ارزیابی قرار می گیرد.

✓ طرح کسب و کار در سال ۱۴۰۰ مورد ارزیابی قرار می گیرد و در تجدید نظر طرح کسب و کار در سال آینده مورد استفاده قرار می گیرد. این ارزیابی شامل یک تخمین مجدد از ابزار پایش اثربخشی مالی و برگه‌های امتیازدهی پایداری مالی مناطق حفاظت شده می شود. هدف ما این است که در نتیجه اندازه گیری‌ها امتیاز ابزار پایش اثربخشی مالی تا ۵۶٪ درصد و امتیاز پایداری مالی تا ۵۶٪ افزایش یابد.

✓ طرح کسب و کار حاضر توسط تیمی متشکل از دو تیم فنی و پشتیبانی، تیم فنی شامل: مدیر: مدیر کل (عبدالوحید ریاضی فر) و دبیر و کارشناس فنی: کاوه محمدپور و دو کارشناس مالی: نظام فرجی و جلال اسدی) و تیم پشتیبانی شامل (طیب محمودی، نبی احسنی، عبدا... نادری، مراد حمیدی، صباح پناهی، دلسوز میرزایی، ابراهیم همت بلند، حبیب ا... دبستانی، کمال تاب و نمایندگان بخشدار مرکزی مریوان، فرمانداری، شهرداری و دو نماینده از انجمن‌ها) برنامه کارگاهی اجرا و توسط دبیر دبیرخانه تالاب‌های کردستان تدوین و تنظیم گردید شده است.

فهرست

۱. معرفی

۱,۱ هدف از انجام طرح کسب و کار

۱,۲ تاریخچه منطقه حفاظت شده

۱,۳ شرایط اکولوژیک

۱,۴ شرایط اجتماعی-اقتصادی

۱,۵ اثربخشی مدیریت

۲. تجزیه و تحلیل مالی و برنامه ریزی

۲,۱ شرایط موجود

۲,۲ تحلیل جدول SWOT مالی

۲,۳ خلا مالی

۲,۴ برنامه مالی برای ۱۳۹۶-۱۴۰۰

۳. تجزیه و تحلیل سازمانی و برنامه ریزی

۳,۱ شرایط موجود

۳,۲ تحلیل جدول SWOT سازمانی

۳,۳ برنامه ریزی سازمانی برای سال های ۱۳۹۶-۱۴۰۰

۴. تجزیه و تحلیل بازاریابی و برنامه ریزی

۴,۱ شرایط موجود

۴,۲ تحلیل جدول SWOT بازاریابی

۴,۳ برنامه بازاریابی برای سال های ۱۳۹۶-۱۴۰۰

۵. اجرا، پایش و ارزیابی

پیوست ها

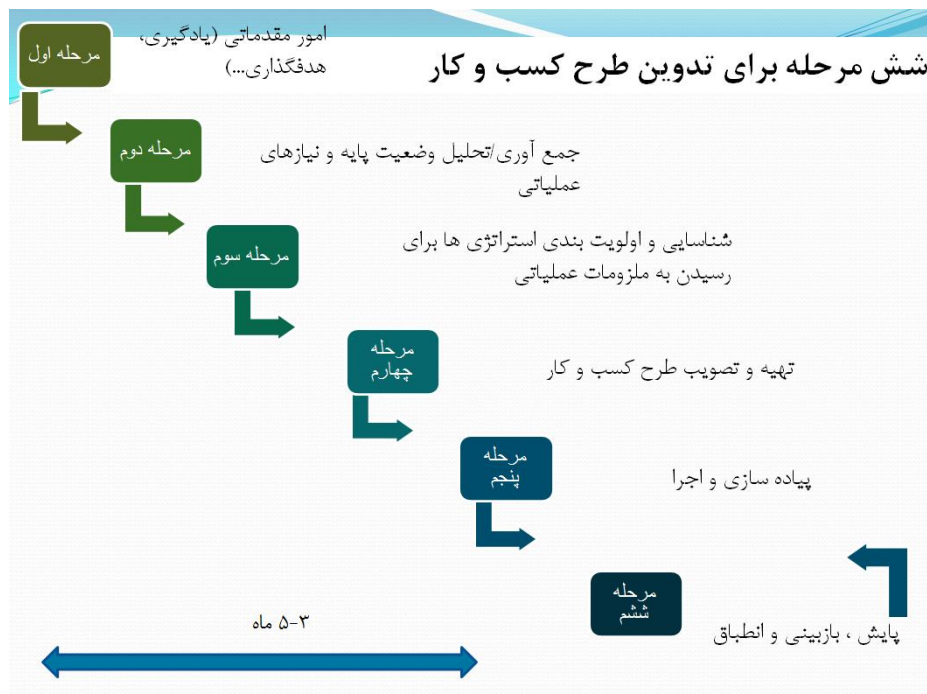
پیوست ۱. برنامه اجرایی سالیانه

۱. معرفی طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار

۱-۱. هدف و نحوه گسترش طرح کسب و کار

طرح کسب و کار حاضر نشان می دهد، منابع انسانی و مالی در منطقه مورد مطالعه به منظور دستیابی به اهداف چهار سال آینده به چه صورت اختصاص داده خواهد شد و هدف آن بهبود عملکرد مناطق از سه روش اثربخشی مالی، اثربخشی عملیاتی و بازاریابی منطقه حفاظت شده می باشد. طرح کسب و کار حاضر اولین تجربه منطقه در تهیه طرح کسب و کار بوده و به عنوان بخشی از پایلوت پروژه طرح حفاظت از تالاب های ایران محسوب می شود.

کارکنان منطقه در دو کارگاه آموزشی طرح کسب و کار که توسط طرح حفاظت از تالاب های ایران در سازمان محیط زیست در سال ۱۳۹۵ برگزار شد شرکت کرده اند که در این راستا یک گروه شامل ۵ کارمند (دو کارشناس فنی در خصوص تالاب، دو کارشناس مالی و یک مدیر گروه) تشکیل شد. گروه طرح کسب و کار با راهبری و هدایت طرح حفاظت از تالاب های ایران گسترش پیدا کرده و به فعالیت خود ادامه می دهد و در جلسه های مشاوره که به صورت منظم برگزار می شود شرکت می کند. روند آماده سازی طرح کسب و کار در دیاگرام زیر نشان داده شده است.

سه ابزار در جمع آوری اطلاعات پایه مورد استفاده قرار گرفته است که شامل: الف) تحلیل SWOT (تحلیل نقاط ضعف- نقاط قوت، تهدیدها - فرصتها)، ب) ابزار پایش اثربخشی مدیریت ج) برگه های امتیازدهی پایداری مالی می باشد. روند طرح کسب و کار از یک روش بین المللی^۱ پیروی می کند که برای اجرا و پایش اهداف حفاظت از منابع طبیعی مورد استفاده قرار می گیرد.

¹ CMP Open Standards for the Practice of Conservation

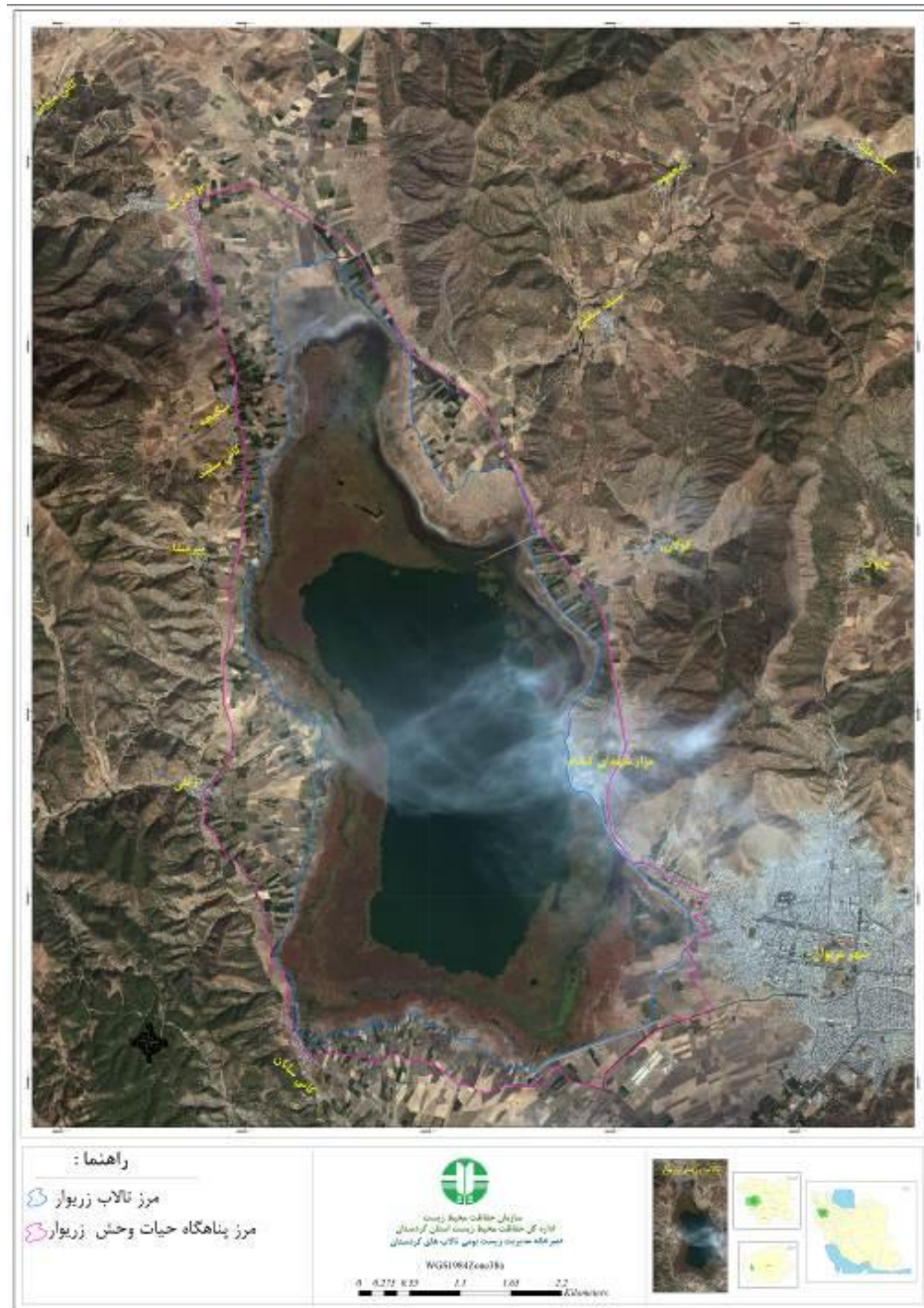
۱-۲. تاریخچه منطقه‌ی پایلوت

پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار واقع شده در استان بکر و زیبای کردستان و به وسعت ۳۲۹۳ هکتار می باشد. با توجه به نقشه شماره (۱)، در طول ۸ سال تغییرات چندانی در وسعت منطقه حفاظت شده صورت نگرفته است. این منطقه تحت عنوان یک تالاب بین المللی در کنوانسیون رامسر سایت در حال ثبت می باشد که ۹۰ درصد مراحل کار آن انجام شده است و به خاطر تعداد بالای گونه های مهاجر در این منطقه این تالاب مورد توجه زیادی قرار گرفته است. برنامه مدیریت جامع این تالاب در سال ۱۳۹۲ با هدف مدیریت جامع اکوسیستمی تهیه و در شورای برنامه ریزی استان تصویب شد و اهداف حفاظت از منطقه و مسئولیت های ذی نفعان و ذی مدخلان در آن مشخص شد. این طرح کسب و کار با هدف بهبود عملکرد سازمان محیط زیست برای مدیریت منطقه مورد نظر و دستیابی به اهداف مدیریتی تهیه شده است.

جدول (۱). خلاصه ویژگی های تالاب زریوار

ویژگی	توضیح
نام	دریاچه (تالاب) آب شیرین زریوار یا زریبار (Zirêwar, Zirêbar) نام امروزی آن و هر دو این اسم هم از نامهای تاریخی و دارای پیشینه تاریخی آن می باشد.
موقعیت	موقعیت پناهگاه برابر با ۵۹۹۵۵۰ تا ۶۰۵۰۵۰ عرض و ۳۹۲۹۸۵۷ تا ۳۹۳۹۷۷۰ طول، تالاب ۶۰۰۳۲۴/۶ تا ۶۰۴۸۹۰/۴ عرض و ۳۹۳۰۰۷۱/۶ تا ۳۹۳۸۹۱۱/۶۹ طول؛ محدوده آبی ۶۰۰۷۵۹ تا ۶۰۳۵۴۵/۸۷ عرض و ۳۹۳۱۰۸۴/۸ تا ۳۹۳۵۶۶۵/۵ براساس مختصات UTM می باشد.
مساحت تالاب	زریوار دارای وسعتی برابر با ۳۲۹۳ هکتار محدوده پناهگاه، ۲۴۰۳ هکتار محدوده تالاب و ۸۵۵ هکتار محدوده آبی است. بخش اصلی و کاسه تالاب به شکل کشیده با طول متوسط حدود ۴/۵ کیلومتر و عرض متوسط نزدیک به ۲ کیلومتر است. به این ترتیب مساحت کاسه تالاب حدود ۸/۳ کیلومتر مربع است که با حواشی نیزار جمعا حدود ۲۰ کیلومتر مربع وسعت دارد.
مساحت حوضه آبریز	حوضه آبخیز دریاچه زریوار با مساحت ۱۵۸۲۷ هکتار در موقعیت جغرافیایی طول شرقی ۵۱' ۰۴" تا ۴۶' ۱۵" و عرض شمالی ۲۸' ۲۳" تا ۳۵' ۳۶" قرار گرفته که شامل دو حوضه فرعی شهری با مساحت ۵۰۰ هکتار و مریوان با مساحت ۱۰۸۲۷ هکتار است.
ارتفاع	حداکثر ارتفاع حوضه ۲۱۲۰ متر و حداقل ارتفاع آن در محل خروجی تالاب ۱۲۸۳ متر از سطح دریا می باشد. شیب متوسط حوضه ۱۸/۲ درصد است و تالاب زریوار کانون تمرکز رواناب های سطحی ۱۱ واحد هیدرولوژیکی حوضه زریوار است.
موقعیت مدیریتی	مدیریت این منطقه تحت نظر اداره کل حفاظت محیط زیست استان کردستان می باشد.
وضعیت حفاظتی	محدوده زریوار به استناد «بند الف ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳ و طی مصوبه شماره ۳۰۴ مورخ ۵/۷/۱۳۸۸ کمیسیون امور زیربنایی صنعت، معدن و تجارت» به عنوان «پناهگاه حیات وحش زریوار» معرفی گردید.
موقعیت بین المللی	این دریاچه به عنوان تالاب بین المللی زریوار به وسعت ۲۴۰۳ محدوده تالاب و محدوده پناهگاه ۳۲۹۳ هکتار در کنوانسیون بین المللی رامسر در حال ثبت است.
مالکیت اراضی تالاب	به جز بخش اندکی که مستثنیات اشخاص می باشد، مالکیت آن متعلق به دولت است.
کاربری اراضی	عمده کاربری دریاچه، نیزار (محل چرای گاو (میش) و برداشت نی توسط افراد بومی محلی)، نیلوفر آبی در سطحی محدود، همچنین در حوضه تالاب مراتع مورد تعلیف گوسفند می باشد. سراسر محدوده آبی تالاب بصورت محل صید ماهی و حاشیه تالاب نیز به صورت باغی و کشاورزی است.
منابع اصلی آب	منابع تأمین آب تالاب زریوار از سه منبع عمده تشکیل شامل: ریزش های جوی که به صورت باران و برف مستقیم بر سطح تالاب، چشمه های کف جوش بستر تالاب که به سفره های زیر زمینی مرتبط است، آب های سطحی از حوضه تالاب، کانال بین حوضه ای قزلچه سو/ دهرهوه ران به صورت فصلی در صورت نیاز برای تعادل اکولوژیکی که از منابع تأمین آب تالاب محسوب شده که پس از بارش باران یا برف، از طریق آبراهه های جاری بر دامنه های غربی، شرقی و حوضه آبخیز تالاب به آن می ریزد.

نوع تالاب رامسر	سیستم دریاچه ای (هترتروف)
پوشش گیاهی عمده	نی (Phragmites australis)، لویی (Typha latifolia)، سیپروس (Cyperus)، سازو (Juncos latifolia)، هزار نی (Butomus umbellatus)، اویار سلام (Cyperus longus)، بویا (Scirpus maritimus)، جگن (Carex nigra)، پر طاووسی سنبله ای (Myriophyllum spicatum)، پروانه باتلاقی (Utricularia neglecta)، بارهنگ آبی (Potamogeton lucens)، هفت بند آبی (Polygonum amphibiu)، نیلوفر آبی (Nymphaea alba).
گونه‌های مهم جانوری	ماهیان: سیاه ماهی خالدار (Capoeta Trotta)، عروس ماهی (Leuciscus cephalus)، آلبرنوتید (مرورید ماهی) (Alburnus Mossulensis)، مار ماهی خاردار (Mastacemblus Mastacemblus)؛ پرندگان: اردک بلوطی (Aythya nyroca)، پرستوی دریایی گونه سفید (strena repressa)، چنگر (Fulica atra)، کشیم کوچک (Tachybaptus ruficollis)، کشیم بزرگ (Podiceps cristatus)، حواصیل خاکستری (Ardea purpurea)، اگرت کوچک (Egretta garzetta)، گاوچرانک (Bubulcus ibis)، لک لک سفید (Ciconia ciconia)، آنقوت (Tadorna ferruginea)، اردک سر سبز (Anas platyrhynchos)، طاووسک (Porphyria porphyria)، خروس کولی (vanellus)، کاکایی سیاه (Larus ridibundus)، کاکایی صورتی (Larus genei)، دم جنبانک ابلق (Motacilla alba)؛ پستاندار: شنگ (سگ آبی) (Lutra lutra).
مهمترین ارزش های اکولوژیک	محل زیست جنس های مختلفی از فیتو یلانکتونها و زئوپلانکتون ها، محل رویش گیاهان مختلف آبی و کنار آبی، محل زیست انواع ماهیان، زیستگاه پرندگان مهاجر و بومی است.
تولیدات تالاب	ماهی، علوفه (نی، پیت) گیاهان دارویی و یک منبع ای برای کشاورزی و باغی است.
کارکردهای تالاب	تامین زیستگاه حیات وحش و تنوع زیستی، منظره و چشم انداز، تعدیل اقلیم، محل برداشت نی و نیلوفر آبی، استفاده بعنوان مواد اولیه صنایع دستی، محل صید ماهی و محل گردشگری.
خدمات	صید ماهی، برداشت علوفه، تفریح و تفرج و گردشگری، تحقیقات علمی و پژوهشی، ارزش های فرهنگی و سنتی و تاریخی، ورزشی
تغییرات عمده اکولوژیک	ایجاد دایک خاکی در سال ۱۳۷۴ در سرریز طبیعی دریاچه مانع تخم ریزی برخی از گونه های بومی در آب های جاری شده و موجب انقراض گونه مارماهی، عروس ماهی، سیاه ماهی خالدار و معمولی گردید، ورود ماهی آمور، کپور و فیتوفاک در اوایل دهه ۷۰ باعث رقابت غذایی با گونه های بومی گردید، آتش سوزی عمدی و غیر عمدی در نزارهای زریوار منجر به تهدید تنوع زیستی تالاب می شود. انتقال آب بین حوضه ای قزلچه سوله به زریوار هر چند در تعادل نیاز آبی اکولوژیک موثر بوده اما در برخی موارد سیلابی باعث ورود رسوب از کانال خاکی به تالاب شده است. تغییر کاربری اراضی و کشاورزی در محدوده تالاب منجر به انتقال کود و سموم کشاورزی به تالاب و تغذیه گرایی شده است. برداشت نیلوفر آبی جهت مصارف دارویی هر ساله جمعیت پرندگان کنار آبی (انواع اکایی، پرستو دریایی و ...) را با خطر تخریب آشیانه آنها و از بین رفتن تخم ها مواجه می کند. انتقال گونه های زینتی به تالاب توسط مردم بومی محلی منجر به تغییر اکولوژیک خواهد شد.

شکل (۱). تصویر ماهواره‌ای و موقعیت جغرافیایی تالاب زیریوار

۳-۱. خلاصه شرایط اکولوژی

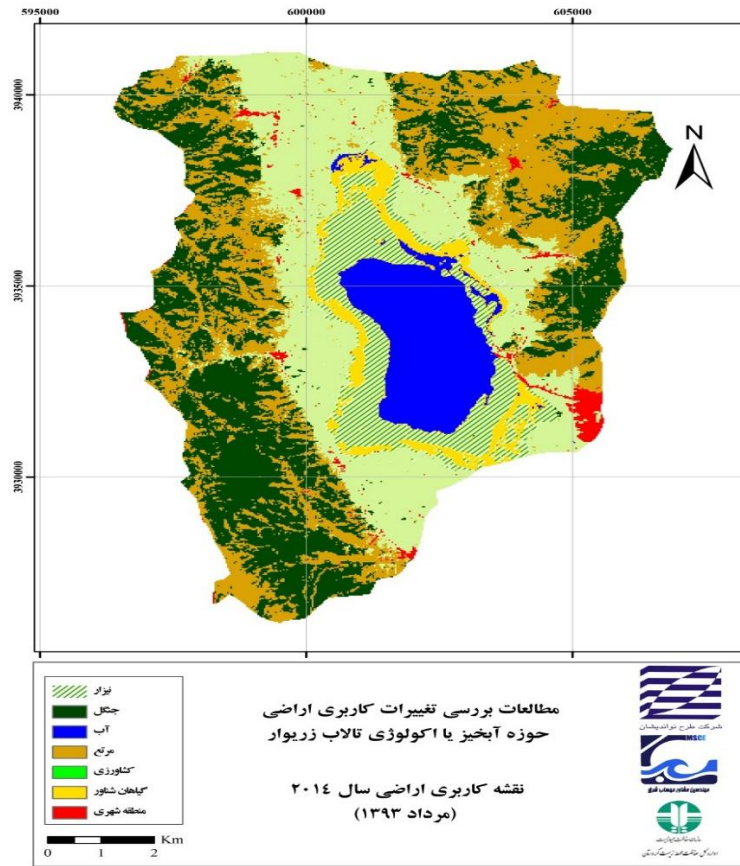
تالاب با توجه به کارکردهای اکولوژیکی آن به عنوان تنظیم کننده رژیم آبی به عنوان زیستگاهی برای حمایت از گیاهان و جانوران خاص و به ویژه پرندگان آبی قلمداد می‌شود. قبل از احداث دایک خاکی در سال ۱۳۷۲ این تالاب به عنوان یک اکوسیستم آبی باز از منظر زیست محیطی واجد اهمیت و ارزش وافر بود. این تالاب یک ذخیره گاه طبیعی ژنتیکی برای انواع گیاهان و جانوران آبی و کنار آبی محسوب می‌شود. تالاب زیریوار از سمت غرب و شرق و شمال با ارتفاعات پوشیده از جنگل احاطه شده است و یکی از توقفگاه های مهم پرندگان مهاجر آبی در فصل زمستان و برخی پرندگان مهاجر عبوری در دیگر فصل‌هاست به

طوری که سالانه پذیرای حدود شش هزار قطعه پرنده مهاجر آبی است. به علت اهمیت این تالاب در زمستان گذرانی پرندگان مهاجر، ارزش زیستگاهی آن در زمستان قابل ملاحظه است. از ۷۴ گونه پرنده شناسایی شده در تالاب، ۵۱ گونه یا ۶۷ درصد به آب وابستگی زیستی دارند. از این تعداد نیز ۷۸/۴ درصد مهاجر زمستانه هستند که از اواخر پاییز تا اواخر زمستان در منطقه حضور دارند. ۵۶/۹ درصد از جمعیت پرندگان یاد شده آشیانه خود را بر روی زمین و در اطراف تالاب مستقر می‌کنند و ۲۲ گونه (معادل ۴۳/۱ درصد پرندگان آبی) از گیاهان آبی رویش یافته در حاشیه و کرانه های تالاب برای آشیان گزینی بهره می‌گیرند و ۶ گونه نیز درختان را برای آشیان گزینی ترجیح می‌دهند. ماهی خواری در ۱۶ گونه (۳۱/۴ درصد پرندگان آبی)، تغذیه از بنتوزهای تالاب در ۲۸ گونه (۵۴/۹ درصد گونه های آبی)، گیاه خواری در ۲۵ گونه (۴۹ درصد گونه های آبی) و استفاده از حشرات آبی نیز در ۹ گونه مشاهده می‌شود. ۶ گونه از پرندگان آبی (معادل ۱۱/۸ درصد گونه های آبی) نیز همه چیزخوارند و وابستگی محدودی به منابع غذایی خاص نشان می‌دهند. سنگ از جمله پستانداران منطقه بوده که در محیط‌های آبی نی‌زارها و حاشیه تالاب زندگی کرده و از جانوران آبی نظیر ماهی، قورباغه، پرندگان آبی و غیره تغذیه می‌کند. ول آبی نیز دیگر پستاندار وابسته به تالاب بوده که از برگ، گل و پیاز گیاهان و ریشه درختان تغذیه می‌نماید.

فون ماهیان تالاب زریوار مشتمل بر دو گروه ماهیان معرفی شده غیر بومی (۷ گونه) و ماهیان بومی (۵ گونه) می‌باشند. ماهیان معرفی شده شامل کپور معمولی، سه گونه کپور ماهی چینی که توسط شیلات جهت بهره برداری اقتصادی رهاسازی شده‌اند، گونه کاراس که به طور اتفاقی همراه کپور ماهیان وارد تالاب شده و قادر به تکثیر و حفظ بقا خود شده و ماهی حوض نیز توسط مردم محلی به تالاب وارد شده است و گونه گامبوزیا که به منظور مبارزه با پشه مالاریا وارد شده‌اند. ماهیان بومی نیز شامل یک گونه شاه کولی ناشناخته، سیاه ماهی خالدار، سیاه ماهی معمولی، عروس ماهی و گونه ای مارماهی خاردار است که خاص منطقه دجله و فرات است. تعداد سه گونه از خزندگان نیز ارتباط زیستی مستقیم با تالاب داشته و سلامت تالاب، در بقاء و نقش آن‌ها در شبکه غذایی موثر است. این خزندگان شامل لاک پشت برکه‌ای از خانواده لاک پشت‌های زمینی و دو گونه از راسته سوسمارها شامل مار آبی و مار آبی چلیپر هستند که وابسته به تالاب بوده و از مارماهی‌های کوچک، قورباغه و دیگر جانوران آبی تغذیه می‌کنند. دوزیستان پس از ماهی‌ها پرجمعیت‌ترین و اصلی‌ترین جانوران وابسته به تالاب هستند که نقش بسیار مهمی در زنجیره‌های غذایی وابسته به تالاب ایفا می‌کنند. سه گونه وزغ سبز از خانواده وزغ‌ها، قورباغه درختی از خانواده قورباغه درختی و قورباغه مردابی یا معمولی از خانواده قورباغه‌ها در حاشیه تالاب زریوار به تعداد بسیار زیاد شناسایی گردیده است (عمده ویژگی های اکولوژیکی در جدول ۱ نشان داده شده است).

جدول (۲). کاربری اراضی در سال ۲۰۱۴ (مآخذ: مطالعات بررسی تغییرات کاربری اراضی و اکولوژیکی تالاب زریوار)

درصد	مساحت (متر مربع)	کلاسه
۱/۴۱	۱۴۵۹۸۰۰	منطقه شهری
۴/۲۶	۴۴۱۰۰۰۰	گیاهان شناور
۸/۲۷	۸۵۶۵۳۰۰	نیزار
۲۳/۸۶	۲۴۷۰۲۳۰۰	کشاورزی
۲۶/۵۴	۲۷۴۷۵۲۰۰	مرتع
۸/۶۸	۸۹۸۵۶۰۰	آب
۲۶/۹۸	۲۷۹۳۱۵۰۰	جنگل

شکل (۲). کاربری اراضی حوزه آبخیز تالاب زریوار (مأخذ: مطالعات بررسی تغییرات کاربری اراضی و اکولوژیکی تالاب زریوار)

تهدیدهای اصلی در پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار شامل:

بهره برداری ناپایدار

کاهش حجم آب‌های سطحی و زیرزمینی تغذیه کننده دریاچه با توجه به افزایش تقاضاهای آبی
عدم توجه کافی به جنبه توریستی تالاب و نبود طرح حفاظت از منظر طبیعی تالاب
بهره برداری بی رویه از منابع آب سطحی و زیر زمینی
گسترش و پیشروی اراضی کشاورزی و باغی به سمت تالاب و به خطر انداختن آن
نداشتن مالکیت اراضی و حدود دقیق حوزه تالاب
عدم تکمیل شبکه آب و فاضلاب روستای و شهری (ورود فاضلابهای شهری و روستایی)
ورود فضولات دامی و پسماندهای روستایی و شهری
تخریب جنگلهای اطراف تالاب
ورود گونه های غیر بومی از جمله میگو و انقراض گونه‌های بومی
ورود رسوبات ناشی از بند انحرافی قزلچه سو، دره تقی و آبراهه‌های فصلی
بهره برداری غیر اصولی تعاونی صیادان و اقدامات مخرب به دلیل حضور در تالاب
ورود پسابهای آلوده به سموم و کودهای کشاورزی
احداث یادمان شهدا در کناره آبی تالاب
عدم الگوی کشت مناسب در زمین های کشاورزی اطراف تالاب

عدم مدیریت یکپارچه و بخشی نگری

فقدان مدیریت یکپارچه اکوسیستمی (حوضه آبریز) فقدان برنامه و طرح جامع برای مدیریت زریوار که توسط همه گروداران لازم الاتباع باشد ابهام در مدیریت بیلان هیدرولوژیکی حوضه عدم مشارکت ارگان‌های ذیربط و مشارکت مردمی و عدم آگاهی گرودارانی که در دریاچه فعالیت می‌کنند عدم وجود قوانین عملی و اجرایی برای جلوگیری از تخریب حوضه تعدد سازمانهای بهره بردار و عدم مرزبندی مشخص در مورد ناهماهنگی‌ها دخالت بی رویه ادارات در حیطه کاری یکدیگر وجود متولیان متعدد برای مدیریت تالاب اهمیت کم محیط زیست برای دولت و عدم توجه کافی به مسائل محیط زیست عدم وجود برنامه پایش و کنترل حفاظت از امنیت و زندگانی گونه‌های گیاهی و جانوری تالاب نبود برنامه پایش و کنترل مداوم کیفیت آب دریاچه تغییرات اقلیمی (افزایش دما، تغییر رژیم بارشی، خشکسالی، افزایش گرد و غبار) وجود اسکله قایقرانی و به طور عام گردشگری بدون برنامه ریزی اصولی
مشکلات زیست محیطی
اظهار نظرهای غیر کارشناسانه و بدون استناد به نتایج پژوهش تایید شده در مورد تالاب عدم فعالیتهای پژوهشی میدانی در مورد اکوسیستم تالاب فرسایش خاک در حوضه آبخیز زریوار و ورود خاکهای فرسایش یافته به داخل تالاب ورود فضولات دامی و پسماندهای روستایی و شهری به تالاب کاهش جمعیت‌های تنوع زیستی گسترش سطح روز افزون نیزارها و کاهش پیکره آبی دریاچه بطور مستمر و نبود راهکار مناسب و عملی و علمی برای کنترل آن به خطر افتادن چشمه‌های خود جوش کف در اثر ورود رسوبات و نبود مطالعات در مورد چشمه‌های کف دریاچه ورود آلودگی دریاچه بنابه دلایلی از قبیل سوزاندن نیزارها، ورود زباله‌های گردشگران و غیره وجود جاده مرزی در کنار تالاب و تردد زیاد تانکرهای نفت کش و خطر ورود آلاینده‌های نفتی به تالاب احداث یادمان شهدا در کناره پیکره آبی تالاب افزایش تغذیه گرابی (یوتریفیکاسیون) در تالاب عدم مطالعات جامع و کافی در مورد تالاب و بررسی اثرات زیست‌محیطی طرحها (مانند دایک خاکی و بند قزلچه‌سو طولانی شدن فرآیند ثبت در کنوانسیون رامسر تردد بیش از حد قایق‌های موتوری بررروی تالاب
مشکلات اجتماعی - اقتصادی
فراگیر نبودن موضوع آموزش کشاورزان در خصوص حفاظت از تالاب نبود شناخت و آگاهی گروداران و همچنین عدم درک درست از کارکردهای اکوسیستم فراهم نبودن شرایط برای استفاده‌های توریستی و تفریحی با توجه به پتانسیل موجود در تالاب زریوار
عدم تخصیص بودجه و مطالعات مناسب
عدم کفایت منابع مالی استانی و ملی برای حفاظت از تالاب نبود امکانات کافی جهت انجام مطالعات و تحقیقات در ارتباط با تالاب عدم مطالعات جامع و کافی در مورد تالاب و بررسی اثرات زیست‌محیطی طرح‌هایی مانند دایک خاکی و بند قزلچه‌سو قدیمی شدن مطالعات مرتبط با تالاب

۴-۱. خلاصه وضعیت اجتماعی-اقتصادی

پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان کردستان اداره می شود. شهر مریوان و ۲۸ روستا در این منطقه با مجموع با جمعیت ۱۳۶۱۹۲ نفر وجود دارد که زندگی آن ها بستگی زیادی به منابع طبیعی منطقه حفاظت شده دارد. به طور خاص از علوفه برای گاوداری، از نیلوفر آبی برای استفاده های دارویی و ماهیگیری بوسیله تعاونی موجود برای فروش، محدوده گردشگری برای استقرار و بازدید گردشگران در تالاب زریوار، محدوده ۲۰۰ ۶۰۰ متر مربع برای قایقرانی استفاده می شود. اگرچه مدیریت محلی اولویت خود را به گسترش توریسم اختصاص داده است اما همچنان ظرفیت های ساختاری لازم برای افزایش توریسم در منطقه وجود ندارد. همچنین مردم محلی هنوز منافعی از ظرفیت های اقتصادی موجود در منطقه دریافت نمی کنند.

جدول (۲-۳). جمعیت و ابعاد آن طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۰

سال	جمعیت	نرخ رشد	بعد خانوار	تعداد خانوار
۱۳۵۵	۲۲۲۷۶		۵.۰۶	۴۳۹۶
۱۳۶۵	۵۱۸۷۶	۸۸۲	۱۱.۸۸	۴۳۶۴
۱۳۷۵	۸۱۷۰۸	۴۶۴	۵.۳۷	۱۵۲۱۴
۱۳۸۵	۱۱۳۴۰۳	۳.۳۳	۴.۲۱	۲۶۸۸۵
۱۳۹۰	۱۳۶۱۹۲	۱.۸۴	۳.۷۱	۳۶۶۵۰

۵-۱. اثربخشی مدیریت

دو ابزار برای ارزیابی عملکرد شرایط در تالاب زریوار وجود دارد و ابزار پایش اثربخشی مدیریت یکی از این ابزارهاست که امتیاز ۴۴ درصد و برگه های امتیازدهی پایداری مالی امتیاز ۱۲ درصد را نشان می دهد. بنابراین ظرفیت قابل توجهی برای ارتقای مدیریت اثربخشی مالی در منطقه وجود دارد. بر پایه اندازه گیری های صورت گرفته در طرح کسب و کار، ما به دنبال افزایش امتیاز ابزار اثربخشی مدیریت به میزان [75%] درصد تا سال ۱۴۰۰ و رسیدن به امتیاز [56%] درصد در برگه های امتیازدهی پایداری مالی هستیم.

۲. تجزیه و تحلیل مالی و برنامه ریزی

۲-۱. شرایط موجود

درآمد حاضر منطقه پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار از منابع مالی دولت و سازمان محیط زیست تامین می شود و منبع درآمدی دیگری در حال حاضر موجود نمی باشد. درآمد به طور کلی به دو بخش: الف) بودجه های عملیاتی، بودجه های پوشش دهنده حقوق کارکنان و هزینه های ضروری ب) بودجه های توسعه ای که تامین کننده هزینه های خاص می باشد تقسیم می شود.

الف). بودجه عملیاتی

جدول شماره (۱-۲) نشان دهنده روند بودجه های عملیاتی در ۵ سال گذشته می باشد. (در این قسمت توضیح و تفسیری از جدول ارائه شود که چه تغییری در این سالها وجود داشته است).

سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	توضیحات
بودجه عملیاتی	۳,۶۵۸	۴,۰۶۵	۶,۷۷۶	۹,۶۸۰	۱۲,۱۰۰	دلیل افزایش بودجه در سالهای ۹۴-۹۵ به دلیل استخدامهای جدید و سهم منطقه از آن بوده است.

جدول شماره (۲-۲) نشان می دهد که میزان بودجه های عملیاتی در سال ۱۳۹۶ به چه صورت بوده است. ۴۵/۵ درصد از بودجه به صورت حقوق هزینه شده و هزینه های اصلی دیگر شامل ۵۴/۵ درصد می باشد.

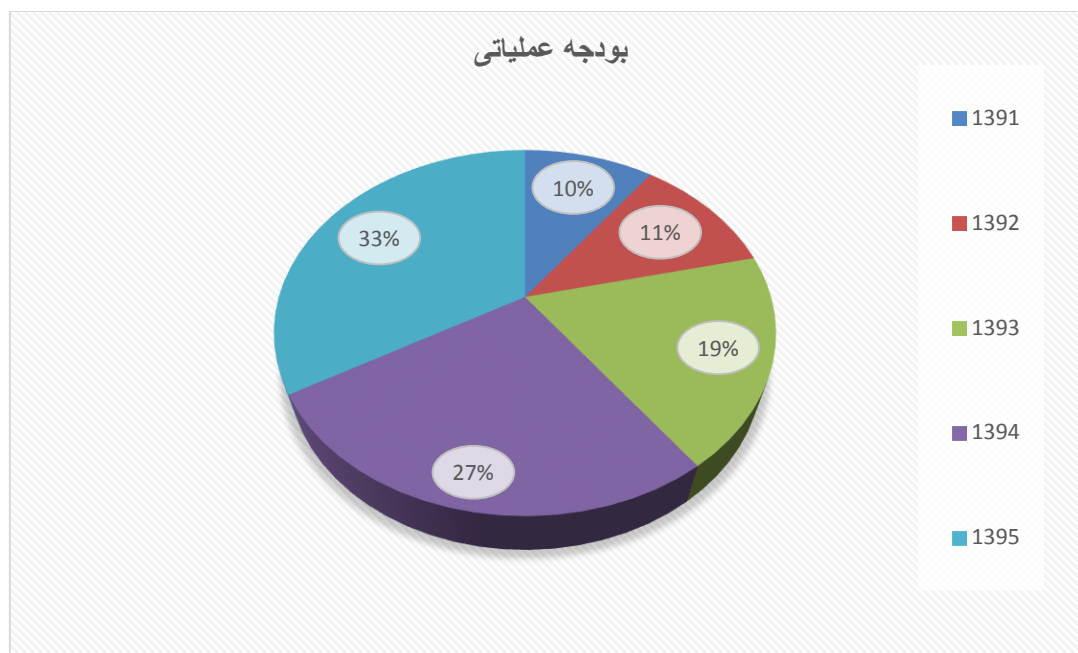
حقوق	سایر مزایا	جمع
۶,۰۶۱	۷,۲۴۹	۱۳,۳۱۰
%۴۵,۵	%۵۴,۵	%۱۰۰

جدول (۳-۲). روند تاریخی درآمد ها در منطقه حفاظت شده را در ۵ سال گذشته نشان داده است

سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	جمع کل
درآمدهای وصول شده	-	-	-	-	-	-

جدول (۴-۲). نشان دهنده درصد هزینه های اصلی پناهگاه حیات وحش زریوار

سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	توضیحات
بودجه عملیاتی	۳,۶۵۸	۴,۰۶۵	۶,۷۷۶	۹,۶۸۰	۱۲,۱۰۰	دلیل افزایش بودجه در سالهای ۹۴-۹۵ به دلیل استخدامهای جدید و سهم منطقه از آن بوده است.

شکل (۱-۲). درصد هزینه های اصلی پناهگاه حیات وحش زریوار

بودجه های توسعه ای (عمرانی): پروژه ها اجرایی زیربنایی (ساختمان، ماشین، تجهیزات، جاده و پارکینگ)

جدول (۵-۲). روند رشد بودجه در ۵ سال گذشته

سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	توضیحات
استانی	۲۱۲۰	۳۲۰	۸۴۳	۸۵۰	۷۲۰	-
ابلاغی	-	۹۹۵۴	۵۶۰۰	۶۵۰۰	-	-
بودجه توسعه ای	۲۱۲۰	۱۰۲۷۴	۶۴۴۳	۷۳۵۰	۷۲۰	-

جدول (۶-۲). میزان دریافت ها و هزینه ها در ۵ سال گذشته

سال	میزان هزینه ها (ریال)	میزان کمک های مالی
۱۳۹۱	۲۱۲۰	-
۱۳۹۲	۱۰۲۷۴	-
۱۳۹۳	۶۴۴۳	-
۱۳۹۴	۷۳۵۰	-
۱۳۹۵	۷۲۰	-

۱-۲. جدول SWOT مالی

جدول (۷-۲) نشاندهنده نتایج تحلیل جدول SWOT است و ارزیابی از شرایط پایه انجام می دهد.

جدول (۷-۲). تحلیل SWOT مالی

شرایط موجود	
نقاط قوت	نقاط ضعف
۱. وجود ردیف بودجه ای عمومی به منظور حفاظت از تالاب از سال ۱۳۹۲	۱. دخل و تصرف سازمانی در خصوص درآمدهای حاصله
۲. وجود درآمد ناشی از تعاونی ها و اسکله ها	۲. تنوع و گوناگونی گروه های ذی نفع از تالاب زریوار
۳. وجود درآمد ناشی از عوارض پارکینگ و خدمات شهرداری	۳. وجود خلاءهای قانونی در نحوه هزینه کرد
۴. وجود افراد بومی محلی حافظ اکوسیستم در حاشیه تالاب و استفاده از ظرفیت های آنها برای اهداف توسعه پایدار	۴. عدم وجود ارزشگذاری خدمات تالاب زریوار
۵. وجود پهنه آبی جهت آبی پروری	۵. عدم وجود ردیف اعتباری مختص به تامین هزینه های جاری
۶. وجود کافه ها و رستورانها فعال در کناره تالاب زریوار جهت تعریف مالیاتهای زیست محیطی	۶. نامشخص بودن درآمد حاصله از تالاب زریوار
۷. وجود متخصصان بومی محلی در حاشیه تالاب	۷. عدم تخصیص به موقع اعتبارات در حوزه اعتبارات عمرانی سالانه
	۸. عدم هزینه کرد اعتبارات موجود در قالب موافقت نامه اختصاصی در راستای حل چالش های تالاب زریوار
	۹. محدودیت قوانین کسب و کار منطقه تالاب زریوار
	۱۰. عدم وجود ردیف خاص به منظور برگشت درآمدها به منطقه تالابی زریوار
	۱۱. عدم وجود شاخص های تعریف شده (علمی و عملی) تخمین و برآورد مالی درآمدهای ناشی از تالاب زریوار
شرایط آینده	
چالش ها	فرصت ها
۱. عدم وجود زیرساخت های مناسب کسب درآمد	۱. جذب منابع مالی و بین المللی در صورت دارا بودن یک برنامه مدون برای تالاب
۲. عدم توجه تصمیم گیران ملی در سطوح مختلف برای تخصیص اعتبار مورد نیاز	۲. برقراری و اعمال مالیات سبز
۳. منطقه ای تصمیم گیری مدیران در سطح ملی و توجه خاص به زادگاه یا موطن خود	۳. اخذ درآمد حاصل از تحقیقات و پژوهش ها با توجه به ظرفیت های تالاب
۴. امکان ظهور مشاغل کاذب و مخرب در سایه کسب و کار	۴. دارا بودن ظرفیت اکولوژیکی تالاب زریوار از جمله غنای گونه ای، منظر و ...
۵. عدم وجود زیر ساخت های مناسب	۵. دارا بودن ظرفیت درآمدی ناشی از گردشگری و اکوتوریسم در سایه توسعه پایدار
۶. نوسانی بودن سیاستگذاری های آینده در منطقه تالابی	۶. وجود شرکت های خصوصی محیط زیستی شاخص و حمایت آنها از تالاب
۷. امکان استقرار صنایع نامتجانس در حاشیه تالاب	۷. وجود سرمایه گذاران بخش خصوصی شاخص در مریوان و توجه ویژه آنها به تالاب
۸. نامعلوم بودن میزان ارزش اقتصادی تالاب	۸. وجود پایانه مرزی باشماق
	۹. مجاورت با اقلیم کردستان عراق

تحلیل SWOT نشان دهنده چالش های مالی مهم و قابل توجه در طرح کسب و کار می باشد.
مثال:

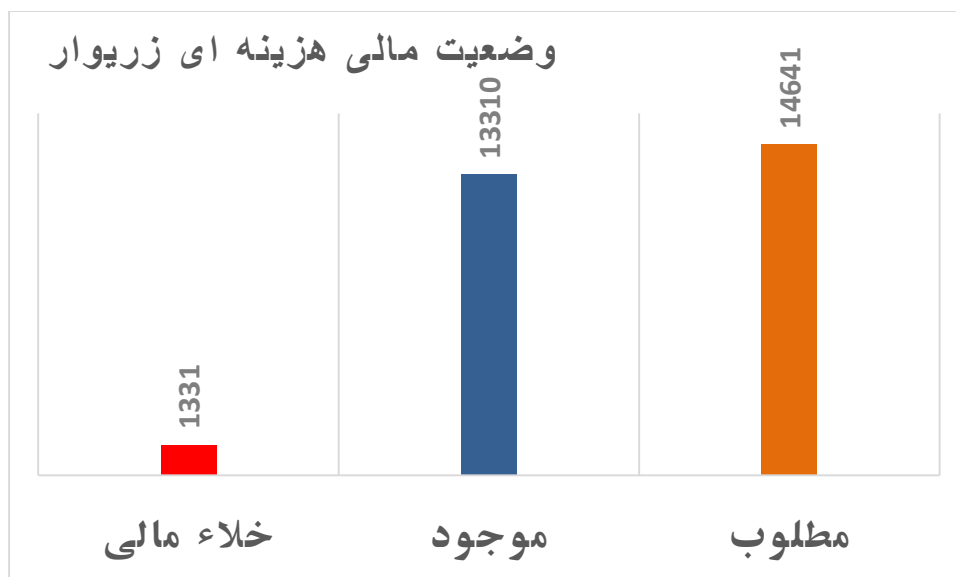
- میزان منابع مالی دریافت شده از دولت در شرایط حاضر جوابگوی هزینه های منطقه حفاظت شده نیست
- برنامه زمانبندی بلند مدت برای سرمایه گذاری مالی در منطقه حفاظت شده وجود ندارد
- درآمدهای حاصل از تالاب زریوار در راستای اهداف حفاظتی و مدیریتی منطقه نیست و توسط ارگانهای دیگر اخذ و هزینه می گردد.
- خلاء های قانونی در نحوه هزین کرد و اخذ درآمد ناشی از منطقه وجود دارد.
- فرصتهای همسایگی برای جذب اکوتوریسم و سرمایه دار خارجی و داخلی برای اخذ درآمد وجد دارد.

۲,۳ خلا مالی

جدول ۲,۳ بودجه عملیاتی موجود در سال ۱۳۹۶ و میزان بودجه مورد نیاز برای حداقل هزینه ها و میزان بودجه مورد نیاز در شرایط ایده آل را نشان می دهد. بر طبق جدول حداقل بودجه مورد نیاز برای مدیریت منطقه ۱۳,۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و میزان بودجه مورد نیاز در شرایط ایده آل ۱۴,۶۴۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده و خلا مالی در مدیریت منطقه حفاظت شده ۱,۳۳۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد.

جدول (۲-۸). شرایط موجود، بهینه و خلا مالی را برای منطقه پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار

شرایط بهینه	شرایط پایه(خلاء مالی)	شرایط موجود	هزینه ها
۶,۶۱۲	۵۵۱	۶,۰۶۱	حقوق و دستمزد
۸,۰۲۹	۷۸۰	۷,۲۴۹	هزینه های دفتری
			هزینه وسایل نقلیه
			هزینه تعمیرات
			هزینه سوخت خودروهای منطقه
			ماموریت ها
			و دیگر هزینه ها
۱۴,۶۴۱	۱۳۳۱	۱۳,۳۱۰	مجموع
(۹٪) - ۱۴,۶۴۱	۱۳۳۱ - (۱۰٪)	-	خلا مالی

شکل (۱-۲). شرایط موجود، بهینه و خلا مالی را برای منطقه پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار (ارقام به میلیون ریال)

جدول (۹-۲). شرایط موجود، بهینه و خلا مالی پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در ۵ سال آینده (بر مبنای جدول ۸-۲)

ارقام: به میلیون ریال			
شرایط مطلوب/بهینه (۱۰٪ سالانه)	شرایط پایه (خلاء مالی)	شرایط موجود	سال مالی
۱۴۶۴۱	۱۳۳۱	۱۳۳۱۰	۱۳۹۶
۱۶۱۰۵	۱۴۶۴	۱۴۶۴۱	۱۳۹۷
۱۷۷۱۵	۱۶۱۰	۱۶۱۰۵	۱۳۹۸
۱۹۴۸۶	۱۷۷۱	۱۷۷۱۵	۱۳۹۹
۲۱۴۳۵	۱۹۴۹	۱۹۴۸۶	۱۴۰۰
۸۹۳۸۲	۸۱۲۵	۸۱۲۵۷	مجموع

جدول (۹-۲) خلاصه بودجه هایی که در شرایط پایه و بهینه برای مناطق حفاظت شده صورت می گیرد تخمین زده شده است.

جدول (۱۰-۲). هزینه های سرمایه ای مورد نیاز در شرایط پایه

میزان تخمین زده شده (میلیون ریال)	هزینه ها
۵۳۸۲	حداقل بودجه مورد نیاز
۲۵۰۰	ایجاد ایستگاه سنجش و پایش آب
۱۲۰۰	خرید یک قایق موتوری تالابی
۶۰	دو سیستم کامپیوتر
۱۶۰	ایجاد بستر اینترنتی سالانه
۲۰۰	۱۰ عدد دوربین مداربسته

۵ عدد بی سیم	۱۰۰
۵ عدد دوربین چشمی	۱۰۰
۲ عد فوکا	۶۰
۲ دست لباس غواصی	۶۰
سایر هزینه های پیش بینی نشده	۹۴۲
بودجه مورد نیاز در شرایط بهینه	۷۰۰۰
ایجاد یک ایستگاه سنجش و پایش آب	۲۵۰۰
خرید یک قایق موتوری تالابی	۱۲۰۰
دو سیستم کامپیوتر	۶۰
ایجاد بستر اینترنتی سالانه	۱۶۰
۱۰ عدد دوربین مدار بسته	۲۰۰
۵ عدد بی سیم	۱۰۰
۵ عدد دوربین چشمی	۱۰۰
۲ عد فوکا	۶۰
۲ دست لباس غواصی	۶۰
تاسیس پایگاه داده و اطاعات و آمار	۶۶۰
تجهیز و ساماندهی پارکینگ	۱۴۰۰
تجهیز و ساماندهی سرویس های بهداشتی	۵۰۰
بهینه - مورد نیاز	-۱۶۱۸

جدول (۲-۱۱). تخمین هزینه های سرمایه ای مورد نیاز در شرایط پایه و مطلوب

ارقام: به میلیون ریال			
سال مالی	شرایط موجود	شرایط پایه (خلاء مالی)	شرایط مطلوب/بهینه (۳۰٪ سالانه)
۱۳۹۶	۵۳۸۲	۱۶۱۸	۷۰۰۰
۱۳۹۷	۷۰۰۰	۲۱۰۰	۹۱۰۰
۱۳۹۸	۹۱۰۰	۲۷۳۰	۱۱۸۳۰
۱۳۹۹	۱۱۸۳۰	۳۵۴۹	۱۵۳۷۹
۱۴۰۰	۱۵۳۷۹	۴۶۱۳	۱۹۹۹۳
مجموع	۴۸۶۹۱	۱۴۶۱۰	۶۳۳۰۲

۲,۴ برنامه مالی برای سال ۱۳۹۶-۱۴۰۰

تا پایان سال ۱۴۰۰ ما قصد تامین بودجه های ضروری برای بخش عملیاتی منطقه حفاظت شده را که شامل هزینه های سرمایه ای است و در بخش قبل ذکر شد را داریم. برای این منظور ما باید سازمان محیط زیست را برای افزایش بودجه های عملیاتی متقاعد کنیم و همچنین باید منابع درآمدی جدیدی را برای تامین مالی معرفی و شناسایی کنیم.

جدول (۲-۱۲). تخمین هزینه - درآمد ۵ سال آینده زریوار

توضیحات	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	هزینه ها	
اجرای یا هزینه های جاری	۸,۸۷۴	۸,۰۶۷	۷,۳۳۴	۶,۶۶۷	۶,۰۶۱	حقوق و دستمزد	
	۱۰,۶۱۳	۹,۶۴۸	۸,۷۷۱	۷,۹۷۴	۷,۲۴۹	هزینه های دفتری	
						هزینه های وسایل نقلیه	
						تعمیرات	
						سوخت خودروهای مناطق	
						ماموریت ها	
توسعه های	۱۴۲۱۸	۱۰,۷۷۶	۸,۱۴۲	۶,۱۲۹	۴,۵۹۰	و دیگر هزینه های جانبی	
						هزینه سرمایه ای ۱ (استانی)	
						هزینه های سرمایه ای ۲ و غیره (ایلاعی)	
هزینه کل (موجود)	۳۴,۸۶۵	۲۹,۵۴۵	۲۵,۲۰۵	۲۱,۶۴۱	۱۸,۶۹۲		
خلاء مالی	۶,۵۶۳	۵,۳۲۰	۴,۳۴۰	۳,۵۶۴	۲,۹۴۹		
مطلوب/بهبینه	۴۱,۴۲۸	۳۴,۸۶۵	۲۹,۵۴۵	۲۵,۲۰۵	۲۱,۶۴۱		
درآمد	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶		
بودجه های اجرایی سازمان محیط زیست	۱۹,۴۸۶	۱۷,۷۱۵	۱۶,۱۰۵	۱۴,۶۴۱	۱۳,۳۱۰		
بودجه های توسعه ای سازمان محیط زیست با اهنگ ۱۰٪ سالانه	۷۸۸۰	۷,۱۶۳	۶,۵۱۲	۵,۹۲۰	۵,۳۸۲		
تخمین بودجه توسعه ای طرح	۱۵,۳۷۹	۱۱,۸۳۰	۹,۱۰۰	۷,۰۰۰	۵,۳۸۲		
بودجه توسعه ای تامین شده توسط سازمان (۱۰٪) - تخمین بودجه توسعه ای طرح (۳۰٪) A=	۷,۴۹۹	۴,۶۶۷	۲,۵۸۸	۷۰۰۰ =	۰		
A (۲۰٪) + خلاء مالی در سال مورد نظر	۱۴,۰۶۲	۹,۹۸۷	۶,۹۲۸	۱۰,۸۰۰ +	۲,۹۴۹ +		
بودجه های تامین شده از ورودیه ها (۱۰٪) افزایش سالانه	۲۳۲۸	۱,۵۶۰	۱,۲۰۰	۰	۰		
عوارض حمل و نقل جاده ترانزیتی تالاب با ۱۰٪ سالانه	۲,۱۲۰	۱,۶۲۵	۱,۲۵۰	۰	۰		
حمایت مالی دیگر (جذب حامی مالی) - ۱۰٪ سالانه	۶۶۶	۶۰۵	۵۵۰	۰	۰		
خدمات اکوسیستم PES	۲,۱۰۰	۱,۵۰۰	۱,۰۰۰	۰	۰	تعاونی اسکله قایق رانی	
	۲,۱۰۰	۱,۵۰۰	۱,۰۰۰	۰	۰	تعاونی صیادان	
	۲۰۰	۱۵۰	۱۰۰	۰	۰	امتیاز شکار (قالب ماهیگیری)	
	۶۰۰	۴۰۰	۳۰۰	۰	۰	سایت های پرند نگر	
مالیات	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۰	۰	جهاد کشاورزی	
	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۰	۰	شهرداری	
	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۰	۰	آب منطقه ای	
	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۰	۰	فرمانداری	

	پیلهوران	۰	۰	۱۵۰	۲۵۰	۳۵۰	
	خیرین محلی	۰	۰	۳۰۰	۴۰۰	۵۰۰	
	سایر حامیان	۰	۰	۱۲۸	۴۰۲	۶۶۴	
عوارض	کشاورزان و باغداران	۰	۰	۰	۰	۰	از سال ۱۴۰۰ به بعد
	چاه داران	۰	۰	۰	۰	۰	از سال ۱۴۰۰ به بعد
	دامداران	۰	۰	۰	۰	۰	از سال ۱۴۰۰ به بعد
گردشگری	حق امتیاز برای احداث کافه	۰	۰	۵۰۰	۷۰۰	۱۰۰۰	
	هتل ها و اقامت گاهها	۰	۰	۲۰۰	۳۰۰	۵۰۰	
	حمایت مالی برای خرید تجهیزات (قایق جدید و ...)	۰	۰	۰	۰	۰	
	درآمد کل	۱۸۶۹۲	۲۰۵۶۱	۲۹۵۴۵	۳۴۸۶۵	۴۱۴۲۸	
	درآمد-هزینه	۲۶۹۲	۴۶۴۴	۰	۰	۰	

جدول (۲-۱۳). اهداف، استراتژی‌ها و نتایج مالی در سال های ۱۳۹۶-۱۴۰۰ زریوار

هدف ۱: اخذ عوارض از سال ۱۳۹۸ به بعد	
استراتژی ۱،۱: ایجاد یک منبع مالی جدید از پایانه مرزی، کنارگذر، پارکینگ، ورودی، منابع آبی و خدمات زریوار	
۱. تصویب این طرح تجاری و رفع خلاء حقوقی توسط سازمان محیط زیست ۲. اخذ ۵٪ از عوارض پایانه حمل و نقل مرز باشماق - گمرک و راه و شهر سازی ۳. اخذ ورودی به پارکینگ و ورودی به حوزه گردشگری زریوار بر اساس جدول هزینه - درآمد ۴. اخذ عوارض چاههای حاشیه تالاب بر اساس برداش از آب زیر زمینی بر مبنای جدول هزینه - درآمد _ آب منطقه ای ۵. اخذ عوارض سبز از کشاورزان بر اساس سطح زیر کشت بر مبنای جدول هزینه - درآمد - جهاد کشاورزی ۶. اخذ عوارض سبز از شهرداری بر مبنای جدول هزینه - درآمد	
هدف ۲: اجرا مالیات سبز (PES) در سال سوم و جذب ۳۰٪ از درآمد اکوتوریسم تالاب زریوار	
استراتژی ۱،۴: رونق اکوتوریسم و حفاظت اکوسیستم تالاب از طریق استفاده و جذب مالیات سبز به عنوان یک منبع درآمدی جدید	
۱. اخذ مالیات سبز از تعاونی صیادان در زریوار بر مبنای جدول هزینه و درآمدها ۲. اخذ مالیات سبز از تعاونی اسکله‌دران قایق رانی در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۳. اخذ مالیات سبز از کافه، رستوران و در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۴. واگذاری امتیاز تاسیس و یا امتیاز فعالیت یا ادامه فعالیت کافی شاپ، رستوران و ... بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۵. اعطای حق امتیاز شکار بر مبنای جدول هزینه - درآمد	
هدف ۳: جذب حامیان مالی تحت عنوان حامیان سبز زریوار و استفاده از فضای تبلیغاتی دریاچه زریوار	
استراتژی ۱،۵: ایجاد یک منبع مالی جدید از طریق اهدا کنندگان به محیط زیست	
۱. اختصاص ۲۰٪ از اعتبارات ستاد نجات بخشی تالاب زریوار به تالاب ۲. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه آب منطقه ای استان به حفاظت تالاب زریوار ۳. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه جهاد کشاورزی استان به حفاظت تالاب زریوار ۴. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه گردشگری استان به حفاظت تالاب زریوار ۵. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه شهرداری استان به حفاظت تالاب زریوار ۶. اختصاص ۵٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه فرمانداری استان به حفاظت تالاب زریوار ۷. اختصاص ۱۰٪ از سود سالانه پیلهوران شهر مریوان به حفاظت تالاب زریوار ۸. جذب خیرین سبز به حفاظت تالاب زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۹. سایر خیرین مردمی	
هدف ۴: تجهیز پارکینگ و ساماندهی مراکز حوزه گردشگری زریوار	
استراتژی ۱،۳: تاسیس پارکینگ با هدف کسب درآمد برای منطقه حفاظت شده و مدیریت دسترسی بازدیدکنندگان	
۱. توسعه و تجهیز امکانات پارکینگ موجود نزدیک در سال ۱۳۹۸ ۲. تجهیز و ایجاد دو واحد مرکز بازدید کننده بر روی آب تالاب (معروف به زونج) تا آخر سال ۱۳۹۸	

۳. احداث، ساماندهی و تجهیز سرویسهای بهداشتی تا آخر سال ۱۳۹۸
۴. تعیین و ساماندهی و تجهیز کافه و رستوران و ... تا آخر سال ۱۳۹۸
هدف ۵: حمایت سازمانی و ستادی محیط زیست در حفاظت از تالاب زیریوار
استراتژی ۱،۲: اختصاص بودجه های ثابت توسعه ای توسط سازمان محیط زیست برای هزینه های سرمایه ای
- در سال ۱۳۹۶ تامین [5,382,000,000]، [1,250,000,000] ریال برای خرید یک ایستگاه سنجش و پایش آب، [200,000,000] برای خرید قایق موتوری، [800,000,000] برای خرید خودرو، [1,000,000,000] برای تعمیر و تجهیز پاسگاههای محیط بانی و ... - در سال ۱۳۹۷ تامین [5,920,000,000]، [1,250,000,000] ریال برای خرید یک ایستگاه سنجش و پایش آب، [800,000,000] برای خرید رووت فایر [200,000,000] برای خرید قایق [1000,000,000] برای بی سیم، فوکا، دوربین و ... - در سال ۱۳۹۸ [6,512,000,000]، [1,250,000,000] ریال برای خرید یک ایستگاه سنجش و پایش آب، [150,000,000] برای خرید دو دستگاه موتور سیکلت، [800,000,000] برای خرید خودرو، [1,000,000,000] برای دوربین حفاظتی نوین و ... - در سال ۱۳۹۹ تامین [7,163,000,000]، [1,250,000,000] ریال برای خرید یک ایستگاه سنجش و پایش آب، [150,000,000] برای خرید دو دستگاه موتور سیکلت، [800,000,000] برای خرید خودرو، [2,000,000,000] برای دوربین حفاظتی نوین، پهباد، GPS دو یا سه فرکانسه و ... - در سال ۱۴۰۰ تامین [7,880,000,000]، برای تجهیز پاسگاههای محیط بانی و منطقه به دوربینهای حفاظتی و تجهیزات به روز ...
هدف ۶: ساماندهی تخصیص بودجه های مستمر استانی در حفاظت از تالاب زیریوار
استراتژی ۱،۳: اختصاص بودجه های مستمر توسعه ای توسط استانداری (ستاد نجات بخشی) و سازمان برنامه و بودجه استان برای هزینه های سرمایه ای
- در سال ۱۳۹۶ [792,000,000] ریال، [292,000,000] ریال برای راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، [500,000,000] برای پژوهش در حوضه تالاب، برای ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، برای پایش مداوم آبریان تالاب و - در سال ۱۳۹۷ [871,000,000]، [371,000,000] ریال برای راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، [400,000,000] برای پژوهش در حوضه تالاب، ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، پایش مداوم آبریان تالاب و - در سال ۱۳۹۸ [958,000,000]، [458,000,000] ریال برای راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، [500,000,000] ساماندهی و لایه روبی رودخانه های منتهی به تالاب - در سال ۱۳۹۹ [1,054,000,000]، [460,000,000] ریال برای راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، [594,000,000] برای ساماندهی و لایه روبی رودخانه های منتهی به تالاب یا پژوهش در حوضه تالاب، ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، برای پایش مداوم آبریان تالاب - در سال ۱۴۰۰ [1,160,000,000]، [500,000,000] ریال برای راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، [660,000,000] برای ساماندهی و لایه روبی رودخانه های منتهی به تالاب پژوهش در حوضه تالاب، ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، برای پایش مداوم آبریان تالاب و

۳. تجزیه و تحلیل عملیاتی و برنامه ریزی

۳-۱. وضعیت پایه

پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در حال حاضر دارای ۱۶ پرسنل بر طبق جدول زیر می باشد:

جدول (۳-۱). لیست کارکنان موجود زریوار تا سال ۱۳۹۶

محیط بانی زریوار	
مسئول پناهگاه (فرمانده)	کمال تاب
محیط بان - اسلحه دار	-
محیط بان - راننده	-
محیط بان نگهبان	-
محیط بان نگهبان	-
محیط بانی برده رشه مریوان	
محیط بان (فرمانده)	احمد خورتن
محیط بان (جانشین)	-
محیط بان اسلحه دار	آزاد کریمیانی
محیط بان اسلحه دار	-
محیط بان راننده	عباس احمدی
محیط بان راننده	پیام الیاسی
محیط بان نگهبان	سید جاسم محمدی
محیط بان نگهبان	یاسین رشیدی
دبیرخانه تالابهای کردستان	
دبیر و کارشناس فنی	کاوه محمدپور
کارشناس فنی	عبدالله نادری

جدول (۳-۲). افراد مورد نیاز و پیشنهادی در اجرای طرح کسب و کار زریوار

ردیف	پست سازمانی	تعداد
۱	کارشناس فنی	یک نفر
۲	کارشناس فنی	یک نفر
۳	کارشناس مالی	یک نفر
۴	کارشناس مالی	یک نفر
۵	کارشناس مسئول ارتباطات اجتماعی	یک نفر
۶	کارشناس بازاریابی و توسعه طرح	یک نفر
۷	کارشناس پایش تنوع زیستی	یک نفر
۸	کارشناس پایش آلودگی آب	یک نفر
۹	کارشناس پایش آلودگی هوا	یک نفر
۱۰	کارشناس پرنده نگری	یک نفر
۱۱	کارشناس ژئومورفولوژی و زمین شناسی	یک نفر
۱۲	کارشناس اقلیم و برنامه ریزی محیطی	یک نفر
۱۳	کارشناس آمایش	یک نفر
۱۴	کارشناس آموزش	یک نفر
۱۵	کارشناس عمران	یک نفر
۱۶	کارشناس منابع طبیعی و ارزیابی	یک نفر
۱۷	کارشناس IT	یک نفر

تعداد افراد مورد نیاز در جدول (۲-۳) به علاوه چارت موجود سازمانی در جدول (۱-۳) جهت مدیریت تالاب زریوار لازم و ضروری است.

خدمات و تجهیزات خارجی که برای مدیریت مناطق حفاظت شده در حال حاضر موجود می باشد به شرح زیر می باشد:

- ✓ ۲ عدد پایگاه حفاظتی
- ✓ ۱ عدد موتور سیکلت
- ✓ ۱ عدد قایق (قدیمی) با موتور شکسته و ۱ عدد سالم قدیمی
- ✓ ۳ عدد دوربین دوچشمی (قدیمی)
- ✓ ۱ عدد تلسکوپ
- ✓ ۳ عدد دستگاه جی پی اس
- ✓ ۱ دستگاه تراکتور برای اتفای حریق
- ✓ ۱ دستگاه خودرو مختص تالاب
- ✓ ۱ واحد مرکز بازدید کننده
- ✓ ۱ واحد آزمایشگاه کوچک (بدون تجهیزات) در طبقه فوقانی آشیانه تراکتور
- ✓ ۱ عدد تابو اطلاع رسانی سه محوره

امکانات داخلی شامل:

- ✓ دفتر مرکزی یا همان دبیر خانه مدیریت تالاب در استان

۳,۲ جدول عملیاتی SWOT

جدول (۲-۳). نتیجه ارزیابی های SWOT را نشان می دهد که جزئی از ارزیابی های پایه محسوب می شود.

شرایط موجود	
نقاط قوت	نقاط ضعف
۱. وجود پاسگاههای محیط بانی زریوار و برده ره شه در مجاورت تالاب	۱. کمبود نیروی آموزش دیده محیط بان ویژه تالاب زریوار
۲. وجود ساختمان تراکتور و مرکز پایش آنلاین	۲. کمبود آموزش نیروی فعال موجود در تالاب
۳. وجود دستگاه تراکتور جهت مدیریت آتش سوزی در تالاب	۳. کمبود تجهیزات حفاظتی
۴. دسترسی آسان اداره حفاظت محیط زیست شهرستان به تالاب	۴. کمبود نیروی متخصص آموزش دیده
۵. وجود حداقل نیرو در راستای حفاظت تالاب	۵. عدم وجود چارت سازمانی مشخص برای تالاب
۶. وجود حداقل نیروی متخصص جهت مدیریت تالاب	۶. به روز نبودن امکانات و تجهیزات موجود
	۷.
شرایط آینده	
چالش ها	فرصت ها
۱. عدم توجه به نیروی متخصص سازمانی	۱. وجود انجمن ها و تشکل های زیست محیطی فعال در سطح استان و شهرستان
۲. ممکن نبودن یک سیاست و راهبرد مشخص بلند مدت برای زریوار در سطوح ملی	۲. وجود دانشگاهها و موسسات آموزش عالی در سطح محلی و در مجاورت تالاب جهت آموزش نیروی متخصص
۳. جهت گیری های متفاوت مدیریتی در تالاب	۳. وجود شرکت های خصوصی و اگذاری بخشی از مدیریت تالاب به آنها
۴. نبود ردیف اعتباری مالی مدون و مشخص تالاب زریوار	
۵. عدم وجود نقشه راه مدون جهت پایش اثربخشی	

۴. وجود نیروی کار فراوان و فعال در سطوح محلی	۶. عدم توجه مدیران شهرستان
۵. وجود حس رقابت در حفاظت از محیط زیست تالاب زریوار در میان مردم بومی محلی	۷. دنباله روی ادارت دولتی از یک سیاست مشخص اداری و عدم انعطاف پذیری آنها
۶. وجود زیر ساخت های فرهنگی مناسب جهت مدیریت تالاب	۸. بوروکراسی اداری
۷. وجود رویکرد مثبت دولت مرکزی و توجه ویژه به تالاب و رودخانه	
۸. وجود ستاد نجات بخشی تالاب زریوار با عضویت ادارات و سازمانهای ذیربط	
۹. وجود کارگروه مشخص شهرستانی جهت مدیریت یک کاسه‌ای حفاظت، احیاء و مدیریت از تالاب	

- جدول SWOT چالش‌های کلیدی عملیاتی که نیاز به مورد توجه قرار گرفتن در طرح کسب و کار دارند را نشان می دهد:
- ساختار منابع انسانی، چارت و جایگاه های اداری و آموزش ها با هدف مشارکت بیشتر با مردم محلی و بازدیدکنندگان طراحی نشده است.
 - ممکن نبودن یک سیاست و راهبرد مشخص بلند مدت برای زریوار در سطوح ملی
 - عدم وجود انگیزه های کافی برای عملکرد کارکنان
 - منطقه حفاظت شده باید مشارکت بیشتری با انجمن ها و گروه های مردم نهاد داشته باشد.
 - نیاز ضروری برای ساخت یک پارکینگ و امکانات بیشتر برای بازدیدکنندگان وجود دارد.
 - جهت گیری های متفاوت مدیریتی در تالاب و عدم توجه به نیروی متخصص سازمانی
 - عدم وجود نقشه راه مدون جهت پایش اثربخشی و نبود ردیف اعتباری مالی مدون و مشخص تالاب زریوار
 - عدم توجه مدیران شهرستان
 - بوروکراسی اداری و دنباله روی ادارت دولتی از یک سیاست مشخص اداری و عدم انعطاف پذیری آنها

۳,۳ برنامه عملیاتی برای ۱۳۹۶-۱۴۰۰

در پایان ۱۴۰۰ ما قصد بهبود اثربخشی عملیاتی مناطق حفاظت شده که با ابزار پایش اثربخشی مدیریتی اندازه گیری شده است را داریم. برای دستیابی به این هدف ما نیاز داریم که کارکنانمان تمرکز بیشتری به مشتری ها و بازدیدکنندگان داشته باشند و همچنین به منظور افزایش تعداد بازدیدکنندگان نیاز به بهبود امکانات موجود داریم تا بتوانیم کنترل بیشتری نسبت به محیط داشته باشیم.

جدول (۳-۳). اهداف، استراتژی و نتایج برنامه ریزی عملیاتی در سالهای ۱۳۹۶ - ۱۴۰۰ تالاب زیریوار

هدف ۷: برگزاری دوره آموزشی برای کارکنان و افراد به کار گرفته شده
استراتژی ۱: ارتقاء سطح آگاهی پرسنل و مردم بومی و مدارس جهت حفاظت تالاب
خروجی ۱:
۱. برگزاری دوره‌های آموزشی (پرنده نگری، غواصی، گیاه شناسی، آبیان، بحران های محیطی، آموزش محیط زیست) تا آخر ۹۷
۲. آموزش مدارس حامی تالاب و دانش آموزان دوستدار محیط با اختصاص امتیاز به آنها در سال ۹۷
خروجی ۲:
۳. شروع به کار گروههای آموزش دیده حاصل از خروجی ۱
۴. شروع به کار مدارس حامی تالاب و دانش آموزان دوستدار محیط با اختصاص امتیاز به آنها بعد از سه ماه آموزش مستمر
۵. آموزش سه نفر از پرسنل (دبیرخانه) به زبان انگلیسی و دریافت مدرک مورد نیاز در سال ۱۳۹۸
هدف ۸: خرید تجهیزات نوین حفاظتی و پایش مستمر تالاب
استراتژی ۱: تجهیز حفاظتی نوین و مدیریت همه جانبه
۱. خرید: یک ایستگاه پایش آب، یک خودرو، ۵ عد بی سیم و ۵ عدد دوربین، یک دست فوکا، یک دست لباس غواصی، تجهیز پاسگاه به مبلغ [500,000,000] در سال ۱۳۹۷
۲. خرید: یک ایستگاه پایش آب، روت فایر، یک قایق، ۵ بی سیم و ۵ دوربین، یک دست فوکا در سال ۱۳۹۸
۳. خرید: یک ایستگاه پایش آب، یک پهپاد برای پایش نوین، یک خودرو، دو عدد موتور سیکلت، ۵ دوربین حفاظتی نوین، ۵ عدد GPS دو یا چند فرکانسه در سال ۱۳۹۹
۴. خرید: ۱۰ عدد دوربین چشمی، ۵ دوربین حفاظتی نوین در سال ۱۴۰۰
هدف ۹: بازیابی چارت سازمانی برای حفاظت و مدیریت اختصاصی دریاچه زیریوار
استراتژی ۱: اصلاح ساختار چارت موجود و تعریف نیازمندیها
خروجی ۱:
۱. اصلاح و بازیابی چارت موجود بر اساس نیروی موجود در چارت سازمانی در سال ۹۶
۲. استخراج کمبود نیرو موجود در سال ۹۶
خروجی ۲:
۱. تصویب برنامه و چارت در سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۹۷
۲. جذب، استخدام و تامین اعتبار نیرو مورد نیاز جهت پر نمودن خلأ نیروی متخصص از سازمان برنامه و بودجه تا آخر سال ۹۷
هدف ۱۰: تاسیس پایگاه داده و اطلاعات، پردازش و انتقال تجربه تالاب زیریوار
استراتژی ۱: مدیریت دانش و اطلاعات تالاب زیریوار
خروجی ۱:
۱. تجهیز دبیرخانه مدیریت اکوسیستمی تالاب (خرید ۶ سیستم، یک فایل بایگانی) در سال ۹۶
۲. جذب نیروی متخصص (۸ نفر: یک دبیر یا مدیر، ۵ کارشناس فنی و ۲ کارشناس مالی) در سال ۹۶
۳. انعقاد تفاهم نامه همکاری با ادارت و سازمانهای ذیربط (استانداری، آب منطقه ای، جهاد کشاورزی، شهرداری، منابع طبیعی، آب و فاضلاب روستایی، آب و فاضلاب شهری، فرمانداری) جهت ارائه داده تالاب به دبیرخانه تالاب در سال ۹۶
خروجی ۲:
۴. پایش اولیه تالاب و گزارش ضعف و قوت عملکرد حوزه عملیاتی نیرو در سال ۹۷
۵. پایش و ارزیابی اولیه هزینه - درآمد در سال ۹۷
خروجی ۳:
۶. بازیابی اهداف و استراتژی تعریف شده در طرح کسب و کار تالاب زیریوار در سال ۱۴۰۰
۷. بازیابی اعتبارات و هزینه - درآمدها در سال ۱۴۰۰
۸. ارائه برنامه کسب و کار برای ۵ سال آینده (۱۴۰۰ - ۱۴۰۵)
هدف ۱۱: ثبت تالاب زیریوار در کنوانسیون رامسر
استراتژی ۱: ثبت بین المللی تالاب زیریوار
۱. پیگیری و رفع خلأ های موجود توسط سازمان محیط زیست تا آخر سال ۱۳۹۶
هدف ۱۲: حمایت سازمانی و ستادی محیط زیست در حفاظت از تالاب زیریوار
استراتژی ۱: اختصاص بودجه های ثابت عملیاتی توسط سازمان محیط زیست برای هزینه های جاری
۱. تامین بودجه هزینه ای مورد نیاز بر اساس چارت پیشنهادی (۳-۲) و موجود دبیرخانه تالابهای کردستان (۳-۱)
هدف ۱۳: ساماندهی تخصیص بودجه های قراردادی استانی در حفاظت از تالاب زیریوار
استراتژی ۱: اختصاص بودجه های عملیاتی توسط سازمان برنامه و بودجه استان
۱. تامین بودجه هزینه ای مورد نیاز بر اساس چارت پیشنهادی (۳-۲) و موجود دبیرخانه تالابهای کردستان (۳-۱)

۴. تجزیه و تحلیل بازاریابی و برنامه ریزی

۴،۱ شرایط موجود

بر طبق آمار موجود روند تعداد بازدیدکنندگان پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در ۵ سال آینده به صورت زیر می باشد:

مجموع سالانه	میانگین سالانه	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	ادریبهشت	فروردین	
۱۵۶	۱۳	۲	۲	۲	۵	۵	۵	۱۵	۱۵	۱۵	۳۰	۳۰	۳۰	۱۳۹۵
۱۵۶	۱۳	۲	۲	۲	۵	۵	۵	۱۵	۱۵	۱۵	۳۰	۳۰	۳۰	۱۳۹۶
۱۵۶	۱۳	۲	۲	۲	۵	۵	۵	۱۵	۱۵	۱۵	۳۰	۳۰	۳۰	۱۳۹۷
۱۷۱/۶	۱۴/۳	۲/۲	۲/۲	۲/۲	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۱۶/۵	۱۶/۵	۱۶/۵	۳۳	۳۳	۳۳	۱۳۹۸
۱۸۸/۷۶	۱۵/۷۳	۲/۴۲	۲/۴۲	۲/۴۲	۶/۰۵	۶/۰۵	۶/۰۵	۱۸/۱۵	۱۸/۱۵	۱۸/۱۵	۳۶/۳	۳۶/۳	۳۶/۳	۱۳۹۹
۲۰۷/۶۲۱	۱۷/۳	۲/۶۶۲	۲/۶۶۲	۲/۶۶۲	۶/۶۵۵	۶/۶۵۵	۶/۶۵۵	۱۹/۹۶	۱۹/۹۶	۱۹/۹۶	۳۹/۹۳	۳۹/۹۳	۳۹/۹۳	۱۴۰۰
ارقام بر حسب هزار نفر - با ۱۰٪ افزایش ماه سال قبل به ماه سال بعد														

هرچند ارزیابی مشخصی برای تخمین انجام نگرفته، اما به طور متوسط تخمین زده شده است که ۶۰ درصد از بازدیدکنندگان از مسافت تقریباً صفر تا ۳۰ کیلومتری، ۳۰ درصد از بازدیدکنندگان از مناطق دیگر استان و ۱۰ درصد باقیمانده از بیرون از استان وارد می شوند. در طول سال ۱۳۹۶ و ۳۵ توریست خارجی از منطقه حفاظت شده بازدید کردند.

در حال حاضر هیچ پرسنلی با مسئولیت مشخص برای برقراری روابط با جوامع محلی یا بازدیدکنندگان وجود ندارد، اگرچه تعدادی از کارکنان در حال حاضر در برنامه آموزش های منطقه ای با وجود اینکه آموزشی ندیده اند شرکت کرده اند.

در حال حاضر ساختارها و ابزارهای زیر برای بهبود بازاریابی در منطقه حفاظت شده مورد استفاده قرار می گیرد:

- مراکز و تابلوهای اطلاع رسانی در محدوده گردشگری تالاب زریوار
- توضیح مختصر و ساده ای از منطقه حفاظت شده در وب سایت اصلی سازمان محیط زیست و اداره کل
- مراجعه به مدارس محلی و تبلیغات برای تالاب زریوار
- مراجعه به روستاهای حاشیه تالاب و دخیل کردن امان جمعه و جماعت و تشکلهای
- کافه ها و رستورانهای حاشیه تالاب و محدوده گردشگری هر کدام در جهت ترغیب مسافران

۴,۲ جدول SWOT بازاریابی

جدول (۴-۱). جدول SWOT بازاریابی تالاب زریوار

شرایط موجود	
نقاط قوت	نقاط ضعف
۱. توپوگرافی و ژئومورفولوژی خاص تالاب	۱. عدم استخراج و معرفی خدمات قابل عرضه تالاب در بازار
۲. چشم انداز طبیعی و مناظر خاص تالاب در فصول مختلف سال	۲. کمبود زیرساختهای مناسب (وجود منابع جهت معرفی تالاب، ...)
۳. وجود سایت های پرند نگر در حواشی تالاب	۳. عدم وجود تفاهم نامه های سازمانی با مراکز اطلاع رسان دولتی
۴. وجود غنای گونه ای آبی و کنار آبی در تالاب	۴. عدم تعامل بین بخشی
۵. سایت مناسب قایق رانی ورزشی و گردشگری	۵. فرهنگ ملی گردشگری و وجود دیدگاه کلی به محیط زیست
۶. وجود گیاهان دارویی (نیلوفر آبی و ..)	۶. داشتن دیدگاه ابزاری به اکوسیستم زریوار
۷. دسترسی آسان به تالاب و حوضه تالاب	۷. عدم وجود منابع مالی مشخص جهت اطلاع رسانی و بازاریابی
۸. پوشش گیاهی و جنگلی	۸. کمبود نیروی متخصص جهت آموزش و بازاریابی
۹. وجود محصولات خدماتی تالاب (زه ل، لویی و ..)	
شرایط آینده	
چالش ها	فرصت ها
۱. عدم آگاهی کامل جوامع از ظرفیت های تالاب	۱. وجود و فعال بودن مستند سازان محلی و بومی
۲. امکان تحمیل تفرجگاهها جدید	۲. وجود ظرفیت های انجمن های زیست محیطی
۳. افزایش جمعیت و تزریق مردم ناآگاه محیط زیستی به منطقه	۳. وجود مرز بین المللی باشماق مریوان
به دلیل وجود ظرفیت اقتصادی	۴. برگزاری تئاتر خیابانی بین المللی در شهر مریوان
۴. بهره برداری ناپایدار از منابع و امکان ایجاد افزایش فشار به اکوسیستم و تخریب گونه ای	۵. وجود حساسیت مردم بومی محلی در جهت حفاظت تالاب
۵. تنوع استحقاق حقوق پیش بینی نشده در صورت اجرای برنامه و یا منطقه آزاد بودن	۶. امکان ایجاد منطقه آزاد بانه - مریوان
۶. تغییر کاربری اراضی بیشتر در تالاب	۷. وجود ظرفیت های رسانه ای و محلی
۶. امکان توجیه نبودن اسپانسرهای مالی به کسب و کار محیط زیستی	۸. همجوار با اقلیم کردستان عراق
	۷. جذب منابع مالی ملی و بین المللی
	۸. اشتغالزایی و مدیریت بحران درآمدی
	۹. مشارکت عمومی هم افزایی در جهت تقویت روحیه همکاری
	۱۰. وجود سرمایه گذاران بومی محلی قوی در منطقه

جدول (۴-۱) چالش های اساسی عملیاتی که نیاز به مورد توجه قرار گرفتن در طرح کسب و کار دارند را نشان می دهد:

- منطقه حفاظت شده نیاز به توجه و تمرکز بیشتری بر مشتریان و بازدیدکنندگان و بازاریابی حرفه ای دارد
- نیاز به بهبود امکانات و تسهیلات برای جذب جاذبه های اکوتوریسم منطقه و مدیریت بازدیدکنندگان در منطقه حفاظت شده وجود دارد
- ارزیابی و پایش دیدگاه های بازدیدکنندگان و مردم بومی محلی
- توجه به ظرفیت های اقتصادی منطقه، تشکلهای فعال محیط زیستی، فضای تبلیغاتی موجود در منطقه و توجیه اسپانسرهای مالی به کسب و کار محیط زیستی

۴,۳ برنامه بازاریابی برای سال ۱۳۹۶-۱۴۰۰

تا پایان سال ۱۴۰۰ ما قصد بهبود بازاریابی در منطقه حفاظت شده، دستیابی به احداث و تجهیز پارکینگ و کافه و رستوران، هتل و مهمانسراها (دولتی و غیره) با ارتقاء سطح اکوتوریسم با توجه به بهلود سطح زیرساختهای موجود و احداث آنها میزان ۸۰ درصد (۱۰۰۰ نفر روزانه) بازدیدکننده و رضایت کامل ۸۰ درصدی بازدیدکنندگان به صورت سالانه را داشته باشیم. برای رسیدن به هدف مذکور ما باید تمرکز بیشتری بر مشتری ها و بازدیدکنندگان داشته باشیم، بازاریابی خود را گسترش داده و تجربه بازدیدکنندگان را افزایش دهیم.

جدول (۴-۲). اهداف، استراتژی و نتایج ۱۳۹۶ - ۱۴۰۰ تالاب زریوار

هدف ۱۴: برگزاری جشنواره محیط زیستی به صورت سالانه	
استراتژی ۱,۱: آگاهی و اطلاع رسانی عمومی	
خروجی ۱:	
۱. انعقاد تفاهم نامه مشترک با صدا و سیما مرکز استان در ارتباط با جشنواره در سال ۹۶	
۲. تهیه یک مستند از طبیعت حوضه تالاب و انتشار آن در سال ۹۷	
۳. تربیت و آموزش نیروهای تشکل و سمن های زیست محیطی شهرستان مریوان برای آمادگی افکار عمومی در اجرای برنامه کسب و کار تالاب با توجه به قدرت نفوذ آنها در ۳ ماهه ابتدای سال ۹۷	
خروجی ۲:	
۱. برگزاری جشنواره فیلم و عکس تالاب و شهر تالابی در شهر مریوان در اردیبهشت ماه سال ۹۸	
۲. برگزاری یک سمینار کسب و کار سایت های تالابی در شهر مریوان در ابتدای سال ۹۸	
استراتژی ۱,۲: معرفی تالاب زریوار در سطوح ملی و بین المللی	
۱. تهیه یک تیزر تبلیغاتی از تالاب در ابتدای سال ۹۷	
۲. راه اندازی سیستم فضای مجازی (تلگرام، وب سایت و ...) برای تبلیغ تالاب زریوار	
۳. تهیه ۱۲ خبر تصویری (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۱۳۹۷-۱۴۰۰	
۴. تهیه ۱۲ خبر رادیویی (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۱۳۹۷-۱۴۰۰	
هدف ۱۵: ارتقاء سطح تسهیلات اکوتوریسم پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار	
استراتژی ۲,۱: بهبود زیرساخت ها برای بازدیدکنندگان	
خروجی ۱:	
۱. احداث و تجهیز پارکینگ دارای، سرویس بهداشتی و امکانات پذیرایی در سال ۹۷	
۲. ایجاد ۵ کیلومتر مسیر پیاده روی در حاشیه پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در سال ۹۷	
۳. احداث یک واحد پرند نگر در منطقه شروان تالاب زریوار در سال ۹۷	
۴. تجهیز و ساماندهی مهمانسراهای ادارت و هتل ها در سال ۹۷ با توجه به استانداردهای محیط زیست	
خروجی ۲:	
۵. احداث یک واحد پرند نگر ثانویه در تالاب زریوار در سال ۹۹	
۶. ایجاد یک موزه حیات وحش طبیعی در محدوده گردشگری تالاب در سال ۹۹	
استراتژی ۲,۲: بهبود رضایت بازدیدکنندگان با ارزیابی سالانه و برنامه ریزی برای مسائل شناسایی شده	
۱. اصلاح و ویرایش گام به گام طرح کسب و کار تالاب زریوار توسط کارگروه علمی - فنی پشتیبان در ابتدای سال ۹۸ (فروردین تا اخر اردیبهشت)	
۲. پخش و بررسی پرسشنامه یکبار در اخر سال مورد نظر	
۳. برنامه ریزی مدیران و کارگروه در چارت تعریف شده کسب و کار تالاب زریوار برای چالشها و فرصت های پیش رو در سال ۹۸	

۵. اجرا، پایش و ارزیابی

این طرح کسب و کار برنامه ۵ سال (۱۳۹۶-۱۴۰۰) را مشخص می کند و روند اجرایی آن بر طبق برنامه اجرایی سالانه (بر طبق فرمت ارائه شده در ضمیمه ۱) می باشد.

هدف از برنامه اجرایی سالانه، گسترش برنامه های خرد برای مشخص شدن برنامه ها در سال مذکور است. برنامه های اجرایی توسط تیم طرح کسب و کار تهیه خواهد شد و باید مورد تایید قرار بگیرد و تا حداقل ۳ ماه قبل از هر سال به وسیله سرپرست منطقه حفاظت شده و اداره محیط زیست استانی تایید شود.

تیم کسب و کار هر سه ماه یکبار باید پیشرفت برنامه های اجرایی را مورد بررسی قرار دهد، مسائل و مشکلات آن را حل کند و گزارشی برای مدیریت تهیه نماید و در اواسط سال گزارش نهایی اجرای طرح کسب و کار، تیم برنامه ریزی به ارزیابی پیشرفت در اجرا پرداخته و برنامه ای برای سال ۱۴۰۰-۱۴۰۴ تدوین و فراهم کند.

۱-۵. برنامه اجرایی سالانه از سال ۱۳۹۶ - ۱۴۰۰

۱-۵. سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
برنامه اجرایی سال ۹۷ و ۹۶ در بخش مالی کسب و کار تالاب زریوار				
#	توضیحات	بودجه ریال	فرد مسئول	برنامه عملی
هدف ۲: اجرا مالیات سبز (PES) در سال سوم و جذب ۳۰٪ از درآمد اکوتوریسم تالاب زریوار				
استراتژی ۱،۴: رونق اکوتوریسم و حفاظت اکوسیستم تالاب از طریق استفاده و جذب مالیات سبز به عنوان یک منبع درآمدی جدید				
۱	خروجی ۱	بر مبنای جدول هزینه - درآمدها	مدیر کل و مدیر طرح	۱. اخذ مالیات سبز از تعاونی صیادان در زریوار بر مبنای جدول هزینه و درآمدها
				۲. اخذ مالیات سبز از تعاونی اسکله دران قایق رانی در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها
				۳. اخذ مالیات سبز از کافه، رستوران و ... در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها
				۴. واگذاری امتیاز تاسیس و یا امتیاز فعالیت یا ادامه فعالیت کافی شاپ، رستوران و ... بر مبنای جدول هزینه - درآمدها
				۵. اعطای حق امتیاز شکار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها
هدف ۳: جذب حامیان مالی تحت عنوان حامیان سبز زریوار و استفاده از فضای تبلیغاتی دریاچه زریوار				
استراتژی ۱،۵: ایجاد یک منبع مالی جدید از طریق اهدا کنندگان به محیط زیست				
۱	خروجی ۱	بر مبنای جدول هزینه - درآمدها	مدیر کل و مدیر طرح	۱. اختصاص ۲۰٪ از اعتبارات ستاد نجات بخشی تالاب زریوار به تالاب
				۲. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه آب منطقه ای استان به حفاظت تالاب زریوار
				۳. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه جهاد کشاورزی استان به حفاظت تالاب زریوار
				۴. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه گردشگری استان به حفاظت تالاب زریوار
				۵. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه شهرداری استان به حفاظت تالاب زریوار
				۶. اختصاص ۵٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه فرمانداری استان به حفاظت تالاب زریوار
				۷. اختصاص ۱۰٪ از سود سالانه پیله وران شهر مریوان به حفاظت تالاب زریوار
				۸. جذب خیرین سبز به حفاظت تالاب زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد
				۹. سایر خیرین مردمی
هدف ۵: حمایت سازمانی و ستادی محیط زیست در حفاظت از تالاب زریوار				
استراتژی ۱،۲: اختصاص بودجه های ثابت توسعه ای توسط سازمان محیط زیست برای هزینه های سرمایه ای				
		5,382,000,000	پشتیبانی	• در سال ۱۳۹۶ تامین یک ایستگاه سنجش و پایش آب، قایق موتوری، خودرو، تعمیر و تجهیز پاسگاههای محیط بانی و ...
		5,920,000,000	پشتیبانی	• در سال ۱۳۹۷ تامین: یک ایستگاه سنجش و پایش آب، روت فایر برای خرید قایق، بی سیم، فوکا، دوربین و ...
هدف ۶: ساماندهی تخصیص بودجه های مستمر استانی در حفاظت از تالاب زریوار				

استراتژی ۱،۳: اختصاص بودجه های مستمر توسعه ای توسط استانداری (ستاد نجات بخشی) و سازمان برنامه و بودجه استان برای هزینه های سرمایه ای			
• در سال ۱۳۹۶ راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، پژوهش در حوضه تالاب، برای ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، برای پایش مداوم آبریان تالاب و	پشتیبانی	792,000,000	
• در سال ۱۳۹۷ راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، پژوهش در حوضه تالاب، ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، پایش مداوم آبریان تالاب و	پشتیبانی	871,000,000	

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار			
برنامه اجرایی سال ۹۷ و ۹۶ در بخش عملیاتی کسب و کار تالاب زریوار			
برنامه عملی	فرد مسئول	بودجه ریال	توضیحات
#			
هدف ۷: برگزاری دوره آموزشی برای کارکنان و افراد به کار گرفته شده			
استراتژی ۱،۱: ارتقاء سطح آگاهی پرسنل و مردم بومی و مدارس جهت حفاظت تالاب			
۱. برگزاری دوره های آموزشی (پرنده نگری، غواصی، گیاه شناسی، آبریان، بحران های محیطی، آموزش محیط زیست) تا آخر ۹۷	گروه آموزشی طرح	2,000,000,000	خروجی ۱
۲. آموزش مدارس حامی تالاب و دانش آموزان دوستدار محیط با اختصاص امتیاز به آنها در سال ۹۷			
۱. شروع به کار گروه های آموزش دیده حاصل از خروجی ۱	گروه آموزشی طرح	1,000,000,000	خروجی ۲
۲. شروع به کار مدارس حامی تالاب و دانش آموزان دوستدار محیط با اختصاص امتیاز به آنها بعد از سه ماه آموزش مستمر			
۳. آموزش سه نفر از پرسنل (دبیرخانه) به زبان انگلیسی و دریافت مدرک مورد نیاز در سال ۱۳۹۸			
هدف ۸: خرید تجهیزات نوین حفاظتی و پایش مستمر تالاب			
استراتژی ۱،۴: تجهیز حفاظتی نوین و مدیریت همه جانبه			
خرید: یک ایستگاه پایش آب، یک خورده، ۵ عد بی سیم و ۵ عدد دوربین، یک دست فوکا، یک دست لباس غواصی، تجهیز پاسگاه در سال ۱۳۹۷	پشتیبانی	500,000,000	
هدف ۹: بازبینی چارت سازمانی برای حفاظت و مدیریت اختصاصی دریاچه زریوار			
استراتژی ۱،۵: اصلاح ساختار چارت موجود و تعریف نیازمندیها			
۱. اصلاح و بازبینی چارت موجود بر اساس نیروی موجود در چارت سازمانی در سال ۹۶	پشتیبانی	50,000	خروجی ۱
۲. استخراج کمبود نیرو موجود در سال ۹۶			
۱. تصویب برنامه و چارت در سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۹۷	پشتیبانی	2,000,000,000	خروجی ۲ - بودجه سالانه است
۲. جذب، استخدام و تامین اعتبار نیرو مورد نیاز جهت پر نمودن خلاء نیروی متخصص از سازمان برنامه و بودجه تا آخر سال ۹۷			
هدف ۱۰: تاسیس پایگاه داده و اطلاعات، پردازش و انتقال تجربه تالاب زریوار			
استراتژی ۱،۳: مدیریت دانش و اطلاعات تالاب زریوار			
۱. تجهیز دبیرخانه مدیریت اکوسیستمی تالاب (خرید ۶ سیستم، یک فایل بایگانی) در سال ۹۶	مدیر کل و مدیر طرح	2,000,000,000	خروجی ۱ - بودجه سالانه است
۲. جذب نیروی متخصص (۸ نفر: یک دبیر یا مدیر، ۵ کارشناس فنی و ۲ کارشناس مالی) در سال ۹۶			
۳. انعقاد تفاهم نامه همکاری با ادارت و سازمانهای ذیربط (استانداری، آب منطقه ای، جهاد کشاورزی، شهرداری، منابع طبیعی، آب و فاضلاب روستایی، آب و فاضلاب شهری، فرمانداری) جهت ارائه داده تالاب به دبیرخانه تالاب در سال ۹۶			
۱. پایش اولیه تالاب و گزارش ضعف و قوت عملکرد حوزه عملیاتی نیرو در سال ۹۷	کارشناسان تعریف شده	1,500,000,000	
۲. پایش و ارزیابی اولیه هزینه - درآمد در سال ۹۷			
هدف ۱۱: ثبت تالاب زریوار در کنوانسیون رامسر			
استراتژی ۱،۴: ثبت بین المللی تالاب زریوار			
پیگیری و رفع خلاء های موجود توسط سازمان محیط زیست تا آخر سال ۱۳۹۶	مدیر کل	-	
هدف ۱۲: حمایت سازمانی و ستادی محیط زیست در حفاظت از تالاب زریوار			
استراتژی ۱،۲: اختصاص بودجه های ثابت عملیاتی توسط سازمان محیط زیست برای هزینه های جاری			

تامین بودجه هزینه ای مورد نیاز	مدیر کل	بر اساس چارت پیشنهادی (۲-۳) و موجود دبیرخانه تالابهای کردستان (۱-۳)	
هدف ۱۳: ساماندهی تخصیص بودجه های قراردادی استانی در حفاظت از تالاب زریوار			
استراتژی ۱,۳: اختصاص بودجه های عملیاتی توسط سازمان برنامه و بودجه استان			
تامین بودجه هزینه ای مورد نیاز	مدیر کل	بر اساس چارت پیشنهادی (۲-۳) و موجود دبیرخانه تالابهای کردستان (۱-۳)	

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
برنامه اجرایی سال ۹۷ و ۹۶ در بخش بازاریابی کسب و کار تالاب زریوار				
برنامه عملی	فرد مسئول	بودجه ریال	توضیحات	#
هدف ۱۴: هدف: برگزاری جشنواره محیط زیستی به صورت سالانه				
استراتژی ۱,۱: آگاهی و اطلاع رسانی عمومی				
۱. انعقاد تفاهم نامه مشترک با صدا و سیما مرکز استان در ارتباط با جشنواره سال ۹۶ ۲. تهیه یک مستند از طبیعت حوضه تالاب و انتشار آن در سال ۹۷ ۳. تربیت و آموزش نیروهای تشکل و سمن های زیست محیطی شهرستان مریوان برای آمادگی افکار عمومی در اجرای برنامه کسب و کار تالاب با توجه به قدرت نفوذ آنها در ۳ ماهه ابتدای سال ۹۷	مدیر طرح و روابط عمومی	2,000,000,000	خروجی ۱	
استراتژی ۱,۲: معرفی تالاب زریوار در سطوح ملی و بین المللی				
۱. تهیه یک تیزر تبلیغاتی از تالاب در ابتدای سال ۹۷ ۲. راه اندازی سیستم فضای مجازی (تلگرام، وب سایت و ...) برای تبلیغ تالاب زریوار در ابتدای سال ۹۷ ۳. تهیه ۱۲ خبر تصویری (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۱۳۹۷ ۴. تهیه ۱۲ خبر رادیویی (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۱۳۹۷	روابط عمومی	1,700,000,000	خروجی ۱	۱
هدف ۱۵: ارتقاء سطح تسهیلات اکوتوریسم پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
استراتژی ۲,۱: بهبود زیرساخت ها برای بازدیدکنندگان				
۱. احداث و تجهیز پارکینگ دارای، سرویس بهداشتی و امکانات پذیرایی در سال ۹۷ ۲. ایجاد ۵ کیلومتر مسیر پیاده روی در حاشیه پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار در سال ۹۷ ۳. احداث یک واحد پرند نگری در منطقه شروان تالاب زریوار در سال ۹۷ تجهیز و ساماندهی مهانسراهای ادارت و هتل ها در سال ۹۷ با توجه به استانداردهای محیط زیست	مدیر طرح و مشاور	30,000,000,000	خروجی ۱	۱
استراتژی ۲,۲: بهبود رضایت بازدیدکنندگان با ارزیابی سالانه و برنامه ریزی برای مسائل شناسایی شده				
۱. اصلاح و ویرایش گام به گام طرح کسب و کار تالاب زریوار توسط کارگروه علمی - فنی پشتیبان در آخر سال ۹۷ ۲. پخش و بررسی پرسشنامه یکبار در سال ۳. برنامه ریزی مدیران و کارگروه در چارت تعریف شده کسب و کار تالاب زریوار برای چالشها و فرصت های پیش رو در آخر سال ۹۷ و تهیه خروجی برای سال بعد	مدیر طرح	700,000,000	خروجی ۱	۲

۵-۱-۲. سال ۱۳۹۸

برنامه اجرایی سال ۹۸ در بخش مالی کسب و کار تالاب زریوار				طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار
برنامه عملی		فرد مسئول	بودجه ریال	توضیحات
		#		
هدف ۱: اخذ عوارض از سال ۱۳۹۸ به بعد				
استراتژی ۱.۱: ایجاد یک منبع مالی جدید از پایانه مرزی، کنارگذر، پارکینگ، ورودی، منابع آبی و خدمات زریوار				
۱. اخذ ۵٪ از عوارض پایانه حمل و نقل مرز باشماق - گمرک و راه و شهر سازی		مدیر کل و مدیر طرح	بر مبنای جدول هزینه - درآمدها	
۲. اخذ ورودی به پارکینگ و ورودی به حوزه گردشگری زریوار بر اساس جدول هزینه - درآمد				
۳. اخذ عوارض چاههای حاشیه تالاب بر اساس برداش از آب زیر زمینی بر مبنای جدول هزینه - درآمدها - آب منطقه ای				
۴. اخذ عوارض سبز از کشاورزان بر اساس سطح زیر کشت بر مبنای جدول هزینه - درآمدها - جهاد کشاورزی				
۵. اخذ عوارض سبز از شهرداری بر مبنای جدول هزینه - درآمدها				
هدف ۲: اجرا مالیات سبز (PES) در سال سوم و جذب ۳۰٪ از درآمد اکوتوریسم تالاب زریوار				
استراتژی ۱.۴: رونق اکوتوریسم و حفاظت اکوسیستم تالاب از طریق استفاده و جذب مالیات سبز به عنوان یک منبع درآمدی جدید				
۱. اخذ مالیات سبز از تعاونی صیادان در زریوار بر مبنای جدول هزینه و درآمدها		مدیر کل و مدیر طرح	بر مبنای جدول هزینه - درآمدها	
۲. اخذ مالیات سبز از تعاونی اسکله دران قایق رانی در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها				
۳. اخذ مالیات سبز از کافه، رستوران و در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها				
۴. واگذاری امتیاز تاسیس و یا امتیاز فعالیت یا ادامه فعالیت کافی شاپ، رستوران و ... بر مبنای جدول هزینه - درآمدها				
۵. اعطای حق امتیاز شکار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها				
هدف ۳: جذب حامیان مالی تحت عنوان حامیان سبز زریوار و استفاده از فضای تبلیغاتی دریاچه زریوار				
استراتژی ۱.۵: ایجاد یک منبع مالی جدید از طریق اهدا کنندگان به محیط زیست				
۱. اختصاص ۲۰٪ از اعتبارات ستاد نجات بخشی تالاب زریوار به تالاب		مدیر کل و مدیر طرح	بر مبنای جدول هزینه - درآمد	
۲. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه آب منطقه ای استان به حفاظت تالاب زریوار				
۳. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه جهاد کشاورزی استان به حفاظت تالاب زریوار				
۴. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه گردشگری استان به حفاظت تالاب زریوار				
۵. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه شهرداری استان به حفاظت تالاب زریوار				
۶. اختصاص ۵٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه فرمانداری استان به حفاظت تالاب زریوار				
۷. اختصاص ۱۰٪ از سود سالانه پيله وران شهر مریوان به حفاظت تالاب زریوار				
۸. جذب خیرین سبز به حفاظت تالاب زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد				
۹. سایر خیرین مردمی				
هدف ۴: تجهیز پارکینگ و ساماندهی مراکز حوزه گردشگری زریوار				
استراتژی ۱.۳: تاسیس پارکینگ با هدف کسب درآمد برای منطقه حفاظت شده و مدیریت دسترسی بازدید کنندگان				
۱. توسعه و تجهیز امکانات پارکینگ موجود نزدیک در سال		پشتیبانی	20,000,000,000	
۲. تجهیز و ایجاد دو واحد مرکز بازدید کننده بر روی آب تالاب (معروف به زونج) تا آخر سال				
۳. احداث، ساماندهی و تجهیز سرویسهای بهداشتی تا آخر سال				
۴. تعیین و ساماندهی و تجهیز کافه و رستوران و ... تا آخر سال				
هدف ۵: حمایت سازمانی و ستادی محیط زیست در حفاظت از تالاب زریوار				
استراتژی ۱.۲: اختصاص بودجه های ثابت توسعه ای توسط سازمان محیط زیست برای هزینه های سرمایه ای				
• خرید یک ایستگاه سنجش و پایش آب، خرید دو دستگاه موتور سیکلت، خرید خودرو، دوربین		پشتیبانی	6,512,000,000	

				حفاظتی نوین و ...
هدف ۶: ساماندهی تخصیص بودجه های مستمر استانی در حفاظت از تالاب زیریوار				
		پشتیبانی	958,000,000	راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، ساماندهی و لایه روبی رودخانه های منتهی به تالاب

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زیریوار برنامه اجرایی سال ۹۸ در بخش عملیاتی کسب و کار تالاب زیریوار				
#	توضیحات	بودجه ریال	فرد مسئول	برنامه عملی
هدف ۷: برگزاری دوره آموزشی برای کارکنان و افراد به کار گرفته شده				
استراتژی ۱،۱: ارتقاء سطح آگاهی پرسنل و مردم بومی و مدارس جهت حفاظت تالاب				
	خروجی ۲	700,000,000	گروه آموزشی طرح	۴. شروع به کار گروههای آموزش دیده حاصل از خروجی ۱ ۵. شروع به کار مدارس حامی تالاب و دانش آموزان دوستدار محیط با اختصاص امتیاز به آنها بعد از سه ماه آموزش مستمر ۶. آموزش سه نفر از پرسنل (دبیرخانه) به زبان انگلیسی و دریافت مدرک مورد نیاز در سال ۱۳۹۸
هدف ۸: خرید تجهیزات نوین حفاظتی و پایش مستمر تالاب				
استراتژی ۱،۴: تجهیز حفاظتی نوین و مدیریت همه جانبه				
		براساس تخمین هدف عملیاتی	پشتیبانی	۱. خرید: یک ایستگاه پایش آب، روبات فایر، یک قایق، ۵ بی سیم و ۵ دوربین، یک دست فوکا در سال ۱۳۹۸

برنامه اجرایی سال ۹۸ در بخش بازاریابی کسب و کار تالاب زیریوار طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زیریوار				
#	توضیحات	بودجه ریال	فرد مسئول	برنامه عملی
هدف ۱۴: هدف: برگزاری جشنواره محیط زیستی به صورت سالانه				
استراتژی ۱،۱: آگاهی و اطلاع رسانی عمومی				
۱	خروجی ۱	3,000,000,000	مدیر طرح و روابط عمومی	۱. تربیت و آموزش مردم حاشیه تالاب و برگزاری کلاسهای آموزشی با نیروهای تشکل و سمن های زیست محیطی تربیت شده در سال ۹۷
استراتژی ۱،۲: معرفی تالاب زیریوار در سطوح ملی و بین المللی				
۲	خروجی ۱	1,000,000,000	رئیس روابط عمومی	۱. تهیه ۱۲ خبر تصویری (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۹۸ ۲. تهیه ۱۲ خبر رادیویی (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۹۸
هدف ۱۵: ارتقاء سطح تسهیلات اکوتوریسم پناهگاه حیات وحش تالاب زیریوار				
استراتژی ۲،۱: بهبود زیرساخت ها برای بازدیدکنندگان				
۱	خروجی ۱	2,500,000,000	مدیر طرح و مشاور	۱. تجهیز بیشتر واحد پرنده نگری شروان در تالاب زیریوار در سال ۹۸
استراتژی ۲،۲: بهبود رضایت بازدیدکنندگان با ارزیابی سالانه و برنامه ریزی برای مسائل شناسایی شده				
۲	خروجی ۱	700,000,000	مدیر طرح	۱. اصلاح و ویرایش گام به گام طرح کسب و کار تالاب زیریوار توسط کارگروه علمی - فنی پشتیبان در آخر سال ۲. بخش و بررسی پرسشنامه یکبار در سال ۳. برنامه ریزی مدیران و کارگروه در چارت تعریف شده کسب و کار تالاب زیریوار برای چالشها و فرصت های پیش رو در در آخر سال ۹۷

۵-۱-۳. سال ۱۳۹۹

برنامه اجرایی سال ۹۹ در بخش مالی کسب و کار تالاب زریوار					طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار
برنامه عملی					توضیحات
فرد مسئول					#
بودجه ریال					
هدف ۱: اخذ عوارض از سال ۱۳۹۸ به بعد					
استراتژی ۱.۱: ایجاد یک منبع مالی جدید از پایانه مرزی، کنارگذر، پارکینگ، ورودی، منابع آبی و خدمات زریوار					
۶. اخذ ۵٪ از عوارض پایانه حمل و نقل مرز باشماق - گمرک و راه و شهر سازی ۷. اخذ ورودی به پارکینگ و ورودی به حوزه گردشگری زریوار بر اساس جدول هزینه - درآمد ۸. اخذ عوارض چاههای حاشیه تالاب بر اساس برداش از آب زیر زمینی بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۹. اخذ عوارض سبز از کشاورزان بر اساس سطح زیر کشت بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۱۰. اخذ عوارض سبز از شهرداری بر مبنای جدول هزینه - درآمد					
مدیر کل و مدیر طرح					
بر مبنای جدول هزینه - درآمدها					
هدف ۲: اجرا مالیات سبز (PES) در سال سوم و جذب ۳۰٪ از درآمد اکوتوریسم تالاب زریوار					
استراتژی ۱.۴: رونق اکوتوریسم و حفاظت اکوسیستم تالاب از طریق استفاده و جذب مالیات سبز به عنوان یک منبع درآمدی جدید					
۶. اخذ مالیات سبز از تعاونی صیادان در زریوار بر مبنای جدول هزینه و درآمدها ۷. اخذ مالیات سبز از تعاونی اسکله‌دران قایق رانی در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۸. اخذ مالیات سبز از کافه، رستوران و ... در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۹. واگذاری امتیاز تاسیس و یا امتیاز فعالیت یا ادامه فعالیت کافی شاپ، رستوران و ... بر مبنای ۱۰. اعطای حق امتیاز شکار بر مبنای جدول هزینه - درآمد					
مدیر کل و مدیر طرح					
بر مبنای جدول هزینه - درآمدها					
هدف ۳: جذب حامیان مالی تحت عنوان حامیان سبز زریوار و استفاده از فضای تبلیغاتی دریاچه زریوار					
استراتژی ۱.۵: ایجاد یک منبع مالی جدید از طریق اهدا کنندگان به محیط زیست					
۱۰. اختصاص ۲۰٪ از اعتبارات ستاد نجات بخشی تالاب زریوار به تالاب ۱۱. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه آب منطقه ای استان به حفاظت تالاب زریوار ۱۲. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه جهاد کشاورزی استان به حفاظت تالاب زریوار ۱۳. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه گردشگری استان به حفاظت تالاب زریوار ۱۴. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه شهرداری استان به حفاظت تالاب زریوار ۱۵. اختصاص ۵٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه فرمانداری استان به حفاظت تالاب زریوار ۱۶. اختصاص ۱۰٪ از سود سالانه پيله وران شهر مریوان به حفاظت تالاب زریوار ۱۷. جذب خیرین سبز به حفاظت تالاب زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۱۸. سایر خیرین مردمی					
مدیر کل و مدیر طرح					
بر مبنای جدول هزینه - درآمد					
هدف ۵: حمایت سازمانی و ستادی محیط زیست در حفاظت از تالاب زریوار					
استراتژی ۱.۲: اختصاص بودجه های ثابت توسعه ای توسط سازمان محیط زیست برای هزینه های سرمایه ای					
برای خرید یک ایستگاه سنجش و پایش آب، خرید دو دستگاه موتور سیکلت، خرید خودرو، دوربین حفاظتی نوین، پهباد، GPS دو یا سه فرکانسه و ...					
پشتیبانی					
7,163,000,000					
هدف ۶: ساماندهی تخصیص بودجه های مستمر استانی در حفاظت از تالاب زریوار					
استراتژی ۱.۳: اختصاص بودجه های مستمر توسعه ای توسط استانداری (ستاد نجات بخشی) و سازمان برنامه و بودجه استان برای هزینه های سرمایه ای					
راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، ساماندهی و لایه روبی رودخانه های منتهی به تالاب یا پژوهش در حوضه تالاب، ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، برای پایش مداوم آبریان تالاب					
پشتیبانی					
1,054,000,000					

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
برنامه اجرایی سال ۹۹ در بخش عملیاتی کسب و کار تالاب زریوار				
برنامه عملی	فرد مسئول	بودجه ریال	توضیحات	#
هدف ۸: خرید تجهیزات نوین حفاظتی و پایش مستمر تالاب				
استراتژی ۱،۴: تجهیز حفاظتی نوین و مدیریت همه جانبه				
۲. خرید: یک ایستگاه پایش آب، یک پهباد برای پایش نوین، یک خودرو، دو عدد موتور سیکلت، ۵ دوربین حفاظتی نوین، ۵ عدد GPS دو یا چند فرکانسه در سال ۱۳۹۹				
	مدیر طرح	بر اساس جدول عملیاتی پیش بینی شده		

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
برنامه اجرایی سال ۹۹ در بخش بازاریابی کسب و کار تالاب زریوار				
#	توضیحات	بودجه (ریال)	فرد مسئول	برنامه عملی
هدف ۱۴: هدف: برگزاری جشنواره محیط زیستی به صورت سالانه				
استراتژی ۱،۱: آگاهی و اطلاع رسانی عمومی				
۱	خروجی ۱	1,000,000,000	مدیر طرح و روابط عمومی	۱. آموزش و برگزاری کلاسهای آموزشی توسط تشکل و سمن های تربیت شده
۲	خروجی ۲	3,000,000,000	مدیر طرح	۱. برگزاری جشنواره فیلم و عکس تالاب و شهر تالابی در شهر مریوان در اردیبهشت ماه سال ۹۹ ۲. برگزاری یک سمینار کسب و کار سایت های تالابی در شهر مریوان در ابتدای سال ۹۹
استراتژی ۱،۲: معرفی تالاب زریوار در سطوح ملی و بین المللی				
۱	خروجی ۱	1,000,000,000	روابط عمومی	۱. تهیه یک تیزر تبلیغاتی از تالاب در ابتدای سال ۹۹ ۲. تهیه ۱۲ خبر تصویری (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۹۹ ۳. تهیه ۱۲ خبر رادیویی (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۹۹
هدف ۱۵: ارتقاء سطح تسهیلات اکوتوریسم پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
استراتژی ۲،۱: بهبود زیرساخت ها برای بازدیدکنندگان				
۱	خروجی ۲	بر اساس جدول عملیاتی	مدیر طرح	۱. احداث یک واحد پرند نگر ثنویه در تالاب زریوار در سال ۹۹ ۲. ایجاد یک موزه حیات وحش طبیعی در محدوده گردشگری تالاب در سال ۹۹
استراتژی ۲،۲: بهبود رضایت بازدیدکنندگان با ارزیابی سالانه و برنامه ریزی برای مسائل شناسایی شده				
۱	خروجی ۱	700,000,000	مدیر طرح	۱. اصلاح و ویرایش گام به گام طرح کسب و کار تالاب زریوار توسط کارگروه علمی - فنی پشتیبان در آخر سال ۹۹ ۲. پخش و بررسی پرسشنامه یکبار در سال ۹۹ ۳. برنامه ریزی مدیران و کارگروه در چارت تعریف شده کسب و کار تالاب زریوار برای چالشها و فرصت های پیش رو در آخر سال ۹۹

۵-۴-۱. سال ۱۴۰۰

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار		برنامه اجرایی سال ۹۹ در بخش مالی کسب و کار تالاب زریوار		
#	توضیحات	بودجه (ریال)	فرد مسئول	برنامه عملی
هدف ۱: اخذ عوارض از سال ۱۳۹۸ به بعد				
استراتژی ۱،۱: ایجاد یک منبع مالی جدید از پایانه مرزی، کنارگذر، پارکینگ، ورودی، منابع آبی و خدمات زریوار				
		بر مبنای جدول هزینه - درآمدها	مدیر کل و مدیر طرح	۱۱. اخذ ۵٪ از عوارض پایانه حمل و نقل مرز باشماق - گمرک و راه و شهر سازی ۱۲. اخذ ورودی به پارکینگ و ورودی به حوزه گردشگری زریوار بر اساس جدول هزینه - درآمد ۱۳. اخذ عوارض چاههای حاشیه تالاب بر اساس برداش از آب زیر زمینی بر مبنای جدول هزینه - درآمدها _ آب منطقه ای ۱۴. اخذ عوارض سبز از کشاورزان بر اساس سطح زیر کشت بر مبنای جدول هزینه - درآمدها - جهاد کشاورزی ۱۵. اخذ عوارض سبز از شهرداری بر مبنای جدول هزینه - درآمدها
هدف ۲: اجرا مالیات سبز (PES) در سال سوم و جذب ۳۰٪ از درآمد اکوتوریسم تالاب زریوار				
استراتژی ۱،۴: رونق اکوتوریسم و حفاظت اکوسیستم تالاب از طریق استفاده از طریق مالیات سبز به عنوان یک منبع درآمدی جدید				
		بر مبنای جدول هزینه - درآمدها	مدیر کل و مدیر طرح	۱۱. اخذ مالیات سبز از تعاونی صیادان در زریوار بر مبنای جدول هزینه و درآمدها ۱۲. اخذ مالیات سبز از تعاونی اسکله دران قایق رانی در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها ۱۳. اخذ مالیات سبز از کافه، رستوران و ... در زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها ۱۴. واگذاری امتیاز تاسیس و یا امتیاز فعالیت یا ادامه فعالیت کافی شاپ، رستوران و ... بر مبنای جدول هزینه - درآمدها ۱۵. اعطای حق امتیاز شکار بر مبنای جدول هزینه - درآمدها
هدف ۳: جذب حامیان مالی تحت عنوان حامیان سبز زریوار و استفاده از فضای تبلیغاتی دریاچه زریوار				
استراتژی ۱،۵: ایجاد یک منبع مالی جدید از طریق اهدا کنندگان به محیط زیست				
		بر مبنای جدول هزینه - درآمد	مدیر کل و مدیر طرح	۱۹. اختصاص ۲۰٪ از اعتبارات ستاد نجات بخشی تالاب زریوار به تالاب ۲۰. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه آب منطقه ای استان به حفاظت تالاب زریوار ۲۱. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه جهاد کشاورزی استان به حفاظت تالاب زریوار ۲۲. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه گردشگری استان به حفاظت تالاب زریوار ۲۳. اختصاص ۱۰٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه شهرداری استان به حفاظت تالاب زریوار ۲۴. اختصاص ۵٪ از اعتبارات توسعه ای سالانه فرمانداری استان به حفاظت تالاب زریوار ۲۵. اختصاص ۱۰٪ از سود سالانه پیله و ران شهر مریوان به حفاظت تالاب زریوار ۲۶. جذب خیرین سبز به حفاظت تالاب زریوار بر مبنای جدول هزینه - درآمد ۲۷. سایر خیرین مردمی
هدف ۵: حمایت سازمانی و ستادی محیط زیست در حفاظت از تالاب زریوار				
استراتژی ۱،۲: اختصاص بودجه های ثابت توسعه ای توسط سازمان محیط زیست برای هزینه های سرمایه ای				
		7,880,000,000	پشتیبانی	تجهیز پاسگاه های محیط بانی و منطقه به دوربین های حفاظتی و تجهیزات به روز ...
هدف ۶: ساماندهی تخصیص بودجه های مستمر استانی در حفاظت از تالاب زریوار				
استراتژی ۱،۳: اختصاص بودجه های مستمر توسعه ای توسط استانداری (ستاد نجات بخشی) و سازمان برنامه و بودجه استان برای هزینه های سرمایه ای				
		1,160,000,000	پشتیبانی	راهبری، تعمیر و نگهداری ایستگاههای سنجش و پایش هوا و آب، ساماندهی و لایه رومی رودخانه های منتهی به تالاب پژوهش در حوضه تالاب، ساماندهی فاضلابها و روانابهای شهری و روستایی، برای پایش مداوم آذریان تالاب و

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
برنامه اجرایی سال ۱۴۰۰ در بخش عملیاتی کسب و کار تالاب زریوار				
#	توضیحات	بودجه ریال	فرد مسئول	برنامه عملی
هدف ۸: خرید تجهیزات نوین حفاظتی و پایش مستمر تالاب				
استراتژی ۱،۴: تجهیز حفاظتی نوین و مدیریت همه جانبه				
		بر اساس جدول هزینه های عملیاتی	مدیر طرح	۱. خرید: ۱۰ عدد دوربین چشمی، ۵ دوربین حفاظتی نوین در سال ۱۴۰۰
هدف ۱۰: تاسیس پایگاه داده و اطلاعات، پردازش و انتقال تجربه تالاب زریوار				
استراتژی ۱،۳: مدیریت دانش و اطلاعات تالاب زریوار				
		700,000,000	مدیر طرح و کارشناسان	۱. بازبینی اهداف و استراتژی تعریف شده در طرح کسب و کار تالاب زریوار در سال ۱۴۰۰ ۲. بازبینی اعتبارات و هزینه - درآمدها در سال ۱۴۰۰ ۳. ارائه برنامه کسب و کار برای ۵ سال آینده (۱۴۰۰ - ۱۴۰۵)

طرح کسب و کار پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
برنامه اجرایی سال ۱۴۰۰ در بخش بازاریابی کسب و کار تالاب زریوار				
#	توضیحات	بودجه ریال	فرد مسئول	برنامه عملی
هدف ۱۴: هدف: برگزاری جشنواره محیط زیستی به صورت سالانه				
استراتژی ۱،۱: آگاهی و اطلاع رسانی عمومی				
۱	خروجی ۱	1,000,000,000	مدیر طرح و روابط عمومی	۲. آموزش و برگزاری کلاسهای آموزشی توسط تشکل و سمنهای تربیت شده برای مردم بومی
۲	خروجی ۲	3,000,000,000	مدیر طرح	۳. برگزاری جشنواره فیلم و عکس تالاب و شهر تالابی در شهر مریوان در اردیبهشت ماه سال ۴. برگزاری یک سمینار کسب و کار سایت های تالابی در شهر مریوان در ابتدای سال
استراتژی ۱،۲: معرفی تالاب زریوار در سطوح ملی و بین المللی				
۱	خروجی ۱	1,000,000,000	روابط عمومی	۱. تهیه یک تیزر تبلیغاتی از تالاب در ابتدای سال ۲. تهیه ۱۲ خبر تصویری (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۹۹ ۳. تهیه ۱۲ خبر رادیویی (هر ماه یک خبر) در چهار سال برنامه از سال ۹۹
هدف ۱۵: ارتقاء سطح تسهیلات اکوتوریسم پناهگاه حیات وحش تالاب زریوار				
استراتژی ۲،۱: بهبود زیرساخت ها برای بازدیدکنندگان				
۱	خروجی ۲	بر اساس جدول هزینه عملیاتی	مدیر طرح	۱. احداث یک واحد پرند نگر ثنویه در تالاب زریوار در سال ۹۹ ۲. ایجاد یک موزه حیات وحش طبیعی در محدوده گردشگری تالاب در سال ۹۹
استراتژی ۲،۲: بهبود رضایت بازدیدکنندگان با ارزیابی سالانه و برنامه ریزی برای مسائل شناسایی شده				
۱	خروجی ۱	700,000,000	مدیر طرح	۱. اصلاح و ویرایش گام به گام طرح کسب و کار تالاب زریوار توسط کارگروه علمی - فنی پشتیان در آخر سال ۹۹ ۲. پخش و بررسی پرسشنامه یکبار در سال ۹۹ ۳. برنامه ریزی مدیران و کارگروه در چارت تعریف شده کسب و کار تالاب زریوار برای چالشها و فرصت های پیش رو در آخر سال ۹۹

به منظور پایش تاثیرگذاری برنامه اجرایی ارائه شده از ۴ روش زیر استفاده می شود:

- (۱) تکمیل و اجرای سالانه برنامه های ارائه شده
 - (۲) دریافت بازخورد از جانب اعضای گروه، بخش ها و سازمان های مرتبط
 - (۳) پایش شرایط زیست محیطی در منطقه به منظور برآورد تاثیرگذاری بلند مدت اجرای طرح کسب و کار و سایر برنامه های مدیریتی در منطقه
 - (۴) حسابرسی سالانه
 - (۵) تهیه فلوچارت و درخت دانش و بازیابی سالانه آن جهت رفع ضعف ها و استراتژی ها
 - (۶) تهیه و استخراج یک روش منسجم طرح کسب و کار
 - (۷) بازیابی برآورد مالی پروژه ها و فعالیت های تعریف شده به صورت سالانه
- شایان ذکر است که بازیابی مدیریت در سال های آینده ممکن است تغییرانی را در روش پایش تاثیرگذاری طرح کسب و کار ایجاد کند که در این صورت به تمام بخش های مرتبط اطلاع داده خواهد شد.

۵. ضمایم

برنامه زمانی اجرایی طرح کسب و کار برای سال های ۱۳۹۶-۱۴۰۰																				
اهداف	۱۳۹۶				۱۳۹۷				۱۳۹۸				۱۳۹۹				۱۴۰۰			
	سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول	سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول	سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول	سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول	سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				
۱۲																				
۱۳																				
۱۴																				
۱۵																				